

Amning och föräldrars rökvanor

Barn födda 2009

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
Statistik – Hälso- och Sjukvård
Amning och föräldrars rökvanor
Barn födda 2009

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
Statistics – Health and Medical Care
**Breast-feeding and smoking habits among parents of infants
born in 2009**

Information:

Karin Gottvall, karin.gottvall@socialstyrelsen.se, tel. 075–247 38 99

Tidigare publicering:

Officiell statistik om amning publicerades tidigare under titeln ”Amning av barn födda [år]”. Från och med år 2009 publiceras amningsstatistik under föreliggande titel.

Statistik om föräldrars rökvanor publicerades tidigare under titeln ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar”. Denna publicering ingick inte i Sveriges officiella statistik. Från och med år 2009 publiceras statistik om gravida kvinnors tobaksvanor i rapporten ”Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn” och statistik avseende föräldrars rökvanor under föreliggande titel.

Previous publication:

Official statistics about breast-feeding were previously published in reports entitled “Breast-feeding, children born [year]”(in Swedish, “Amning av barn födda [år]”). As from publication year 2009 the statistics regarding breast-feeding are published under the present title.

Statistics about smoking habits among parents of infants were previously published under the title “Smoking habits among pregnant women and parents to infants up to one years of age“, (in Swedish ”Tobaksvanor bland gravida och spädbarnsföräldrar”). This publication was not part of the Official Statistics of Sweden. As from publication year 2009 the statistics regarding smoking habits during pregnancy are published under the title “Deliveries and Newborn Infants” (in Swedish, “Graviditeter, förlossningar och nyfödda barn”) and statistics about parents smoking habits under the present title.

Denna rapport bygger på uppgifter om amning och föräldrars rökvanor under barnets första levnadsår:

<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/barnshalsa/amning>
www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikefteramne/rokvanorblandspadbarnsföräldrar

ISSN 1400-3511
ISBN 978-91-86885-40-3

Artikelnr 2011-8-11

Publicerad www.socialstyrelsen.se, 30 augusti 2010

Förord

I denna publikation presenteras statistik över amning av barn födda 1986–2009 och rökvanor hos föräldrar till barn födda 1999–2009.

Uppgifterna samlas in för att ge allmän samhällsinformation. Statistiken kan användas som bakgrund för att vid behov kunna vidta amningsstimulerande åtgärder och ligga till grund för tobakspreventivt arbete.

Marianne Bergström från Stockholms läns landsting har på Socialstyrelsens uppdrag samlat in och ställt samman uppgifterna från barnhälsovården i hela landet. Rapporten har utarbetats av *Karin Gottvall och Milla Bennis* vid Socialstyrelsen.

Stockholm i augusti 2011

Anders Åberg
Enhetschef
Befolkningsstatistik
Avdelningen för statistik och utvärdering

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Tabell- och diagramförteckning</i>	5
<i>Ordlista List of terms</i>	7
<i>Sammanfattning</i>	8
Amning	8
Föräldrars rökvanor	9
<i>Summary</i>	10
Breast-feeding	10
Recommendations	11
Smoking habits among parents of infants	11
1. <i>Amning</i>	12
De senaste årens utveckling – en nedåtgående trend	12
Rekommendationer	13
Definitioner	14
Datainsamling	15
Tillförlitlighet och bortfall	15
Diagram	16
Tabeller	21
2. <i>Föräldrars rökvanor</i>	40
Hälsoeffekter	40
Definitioner	41
Datainsamling	41
Tillförlitlighet och bortfall	41
Diagram	42
Tabeller	44
<i>Referenser</i>	55
<i>Bilaga 1</i>	56
<i>Bilaga 2</i>	56

Tabell- och diagramförteckning

Amning

Diagram

- 1 Förändringar i andel barn som ammad-
des vid två och sex månaders ålder.
Enbart och delvis ammade barn födda
2004–2009. Jämförelse grupp barn
födda 2004.
- 2 Enbart och delvis ammade barn födda
1986–2009.
- 3 Enbart ammade barn födda 1964–
2009.
- 4 Andel enbart respektive delvis ammade
barn efter barnets ålder, barn födda
2009.
- 5 Andel ammade barn vid en veckas
ålder per län, barn födda 2009.
- 6 Andel ammade barn vid två månaders
ålder per län, barn födda 2009.
- 7 Andel ammade barn vid fyra månaders
ålder per län, barn födda 2009.
- 8 Andel ammade barn vid sex månaders
ålder per län, barn födda 2009.
- 9 Andel ammade barn vid nio månaders
ålder per län, barn födda 2009.
- 10 Andel ammade barn vid ett års ålder
per län, barn födda 2009.

Tabeller

- 1 Andel barn som ammad-
des enbart och delvis vid olika åldrar. Barn födda år
2004 och 2009 samt förändringar mel-
lan dessa årsgrupper.
- 2 Ammade barn vid en veckas ålder,
barn födda 1986–2009.
- 3 Ammade barn vid två månaders ålder,
barn födda 1986–2009.
- 4 Ammade barn vid fyra månaders ålder,
barn födda 1986–2009.
- 5 Ammade barn vid sex månaders ålder,
barn födda 1986–2009.
- 6 Ammade barn vid nio månaders ålder,
barn födda 2002–2009.
- 7 Ammade barn vid ett års ålder, barn
födda 2002–2009.
- 8 Enbart eller delvis ammade barn per
län, barn födda 2009.
- 9 Ammade barn vid en veckas ålder per
län, barn födda 2009.
- 10 Ammade barn vid två månaders ålder
per län, barn födda 2009.
- 11 Ammade barn vid fyra månaders ålder

Breast-feeding

Diagrams

- 1 Changes in the proportion of breast-fed
infants at the age of two and six month.
Exclusively and partially breast-fed infants
born 2004–2009. Comparison group in-
fants born 2004.
- 2 Exclusively and partially breast-fed infants
born 1986–2009.
- 3 Exclusively breast-fed infants born 1964–
2009.
- 4 Exclusively and partially breast-fed infants
by age. Infants born 2009.
- 5 Breast-feeding rate at the age of one week.
Infants born 2009. By county.
- 6 Breast-feeding rate at the age of two
months. Infants born 2009. By county.
- 7 Breast-feeding rate at the age of four
months. Infants born 2009. By county.
- 8 Breast-feeding rate at the age of six
months. Infants born 2009. By county.
- 9 Breast-feeding rate at the age of nine
months. Infants born 2009. By county.
- 10 Breast-feeding rate at the age of one year.
Infants born 2009. By county.

Tables

- 1 Proportion of exclusively and partially
breast-fed infants in different ages. Infants
born 2004 and 2009 and changes between
them.
- 2 Breast-fed at the age of one week. Infants
born 1986–2009.
- 3 Breast-fed at the age of two months. In-
fants born 1986–2009.
- 4 Breast-fed at the age of four months. In-
fants born 1986–2009.
- 5 Breast-fed at the age of six months. In-
fants born 1986–2009.
- 6 Breast-fed at the age of nine months. In-
fants born 2002–2009.
- 7 Breast-fed at the age of one year. Infants
born 2002–2009.
- 8 Exclusively or partially breast-fed infants
born 2009. By county.
- 9 Breast-fed at the age of one week. Infants
born 2009. By county.
- 10 Breast-fed at the age of two months. In-
fants born 2009. By county.
- 11 Breast-fed at the age of four months. In-

- per län, barn födda 2009.
- 12 Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2009.
 - 13 Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2009.
 - 14 Ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2009.
 - 15 Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2009.

Föräldrars rökvanor

Diagram

- 11 Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2009.
- 12 Andel rökande mammor per län, barn födda 2009.
- 13 Andel rökande pappor per län, barn födda 2009.

Tabeller

- 16 Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2009.
- 17 Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2009.
- 18 Rökvanor bland föräldrar till barn i 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2009.
- 19 Rökvanor bland föräldrar till barn i 8 månaders ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2009.
- 20 Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun, barn födda 2009.

fants born 2009. By county.

- 12 Breast-fed at the age of six months. Infants born 2009. By county.
- 13 Breast-fed at the age of nine months. Infants born 2009. By county.
- 14 Breast-fed at the age of one year. Infants born 2009. By county.
- 15 Exclusively or partially breast-fed infants born 2009. By municipality.

Smoking habits among parents

Diagrams

- 11 Smoking rate among parents. Infants born 1999–2009.
- 12 Smoking rate among mothers. Infants born 2009. By county.
- 13 Smoking rate among fathers. Infants born 2009. By county.

Tables

- 16 Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 1999–2009.
- 17 Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 1999–2009.
- 18 Smoking habits among parents of infants at the age of 0–4 weeks. Infants born 2009. By county.
- 19 Smoking habits among parents of infants at the age of 8 months. Infants born 2009. By county.
- 20 Smoking habits among parents of infants born 2009. By municipality.

Ordlista

List of terms

1 vecka	1 week
1 veckas ålder	the age of 1 week
2 mån/månader	2 months
2 månaders ålder	the age of 2 months
antal	number
delvis	partially
delvis ammade	partially breast-fed
diagram	diagram
ej ammade	not breast-fed
ej bedömbara	drop-out
enbart	exclusively
enbart ammade, ammade helt	exclusively breast-fed
pappa röker	smoking father
födelseår	year of birth
hela riket	the whole country
kommun	municipality
län	county
mamma röker	smoking mother
månader	months
procent	per cent
rökare i familjen	smoking family member
röker	smoke
summa	total
tabell	table
uppgift saknas	missing data
veckor	weeks

Sammanfattning

Denna rapport omfattar två olika delar; i den första delen presenteras statistik över amning av barn under det första levnadsåret och i den andra delen statistik över föräldrarnas rökvanor.

Amning

Samtidigt som sjukhusförlossningar blev allt vanligare i Sverige sedan mitten av 1930-talet sjönk amningsfrekvensen. Under perioden 1950 till 1970 minskade andelen enbart ammade barn vid två månaders ålder från 75 procent till 35 procent och vid sex månaders ålder från 40 procent till under 10 procent. I början av 1970-talet inträffade en stark attitydförändring i samhället som på bred front förde fram amningens sociala och medicinska värde. Resultatet blev en kraftig uppgång av amningsfrekvensen fram till mitten av 1980-talet. Efter en kort nedgångsperiod steg amningsfrekvensen åter i början av 1990-talet. Denna ökning sammanföll till stor del med en förnyad aktualisering av amningsstödjande åtgärder (Baby Friendly Hospitals Initiative, BFHI), som startades på initiativ av UNICEF. Dessa åtgärder var framgångsrika i Sverige, till att börja med på förlossningssjukhusen men också inom mödra- och barnhälsovården.

I ett internationellt perspektiv är amningsfrekvensen i Sverige hög. Av barnen som föddes 2009 ammade 97 procent vid en veckas ålder varav 85 procent ammade helt. Vid två månaders ålder ammade 88 procent och 69 procent av dem ammade helt. Vid 6 månaders ålder ammade nästan 65 procent helt eller delvis. Motsvarande andel var vid 9 månaders ålder 35 procent och vid 12 månaders ålder 16 procent.

Amningen har minskat något på senare år. Nedgången av enbart ammade barn från 2003 till 2004 kan delvis förklaras med en definitionsändring som innebär att barn som får smakportioner inte längre definieras som enbart ammade. Därmed skedde också en anpassning till WHO:s amningsdefinition. Som en konsekvens av definitionsändringen har andelen barn som enbart ammas minskat till förmån för delvis amning.

Från 2004 till 2009 har andelen barn som ammade helt minskat mer än ökningen av delvis ammade barn. Andelen helt eller delvis ammade barn vid två månaders ålder minskade mellan dessa år, med 3,3 procentenheter från 91,4 (2004) till 88,1 procent (2009). Vid fyra månaders ålder var minskningen 5,2 procentenheter och vid sex månaders ålder 7,2 procentenheter under samma tidsperiod.

Det finns stora regionala skillnader. Andelen barn som ammade enbart eller delvis vid två månaders ålder var 92 procent i Stockholms län och 85 procent i Jönköpings län. Vid sex månaders ålder ammade 71 procent av barnen i Stockholms län enbart eller delvis medan drygt 58 procent av motsvarande kategori barn i Västmanlands län ammade. På Gotland ammade nästan 21 procent av barnen vid ett års ålder medan endast 9 procent ammade i Halland vid samma ålder.

Föräldrars rökvanor

Drygt 13 procent av barnen födda år 2009 hade minst en familjemedlem som rökte under barnets första levnadsmånad. Bland mammorna rökte drygt 5 procent, vilket är en minskning med 3,7 procentenheter sedan år 2000. Över 11 procent av papporna rökte under barnets första månad. Det är en minskning med 3,2 procentenheter sedan år 2000. Av föräldrar till barn som var 8 månader gamla rökte knappt 7 procent av mammorna och nästan 11 procent av papporna. Nästan 14 procent av barnen hade minst en rökare i familjen vid denna ålder.

De regionala skillnaderna är stora. Värmland utmärker sig med den högsta andelen, 7,8 procent, rökande mammor under barnets första levnadsmånad. Den lägsta andelen finns i Västerbottens län där 2,6 procent av mammorna och 6,3 procent av papporna var rökare under barnets första levnadsmånad.

Summary

Breast-feeding

Since the mid-1930s most babies in Sweden have been born in hospitals. This change from previous practice meant that the frequency of breastfeeding began to decline. One important reason for this was the routines in Swedish maternity wards, which did not give the mothers enough support for breastfeeding. This led to a lack of knowledge and a low interest in breastfeeding. At the same time the manufacturers of baby food and bottles began to market their products, which also contributed to a decline in the frequency of breastfeeding.

The decline continued until the early 1970s, when there was a marked change of attitude in society, which began on a broad front to proclaim the social and medical value of breastfeeding. The result was a sharp increase in the frequency of breastfeeding until the mid-1980s. Over the next few years stagnation and even a slight decrease seem to have taken place. The period of decline was short, however, and in the first half of the 1990s the frequency of breastfeeding again rose. This increase coincided to a large extent with a renewed focus on measures to support breastfeeding (Baby Friendly Hospitals Initiative, BFHI), which was started on the initiative of UNICEF. These steps have been successfully taken in Sweden, starting at maternity hospitals but later also in perinatal and child care.

By international standards the frequency of breastfeeding in Sweden is high. Almost all (97%) infants born in 2009 were breastfed at the age of one week (85 per cent exclusively), and about 88 per cent at the age of two months (69 per cent exclusively). At six months, 65 per cent were being exclusively or partially breastfed. The corresponding proportion at nine months was 35 per cent and at twelve months 16 per cent. The frequency of exclusive breastfeeding appears to decrease radically between 2003 and 2004. However, most of the decrease can be explained by an adjustment to the WHO definition of breastfeeding, which led to a shift from exclusive to partial breastfeeding in the statistics. After 2004, the decrease in exclusive breastfeeding has exceeded the increase in partial breastfeeding, resulting in a slight reduction of overall breastfeeding.

There are some regional differences. The proportion of infants being exclusively or partially breastfed at two months was almost 92 per cent in the County of Stockholm but only just over 85 per cent in Jönköping County. At the age of six months, over 71 per cent of infants in Stockholm were breastfed exclusively or partially whereas the corresponding figure in Västmanland was almost 58 per cent. On Gotland 21 per cent of infants were being partially or exclusively breastfed at one year, whereas only 9 per cent were being partially or exclusively breastfed in Halland.

Recommendations

The World Health Organization (WHO) and the World Health Assembly (WHA) recommend the member countries to promote exclusive breastfeeding for six months of life followed by continued breastfeeding with supplementary food for another 18 months or longer. The Swedish National Food Administration, together with the Swedish Paediatric Committee on Nutrition and in consultation with the National Board of Health and Welfare and the Ministry of Health and Social Affairs, have expressed the following view: “For the first period breast milk is the best nutrition for the child. Most infants manage excellently on breast milk exclusively for the first six months of their lives. From around six months breastfeeding ought for nutritional reasons to be supplemented with other food, but it is advantageous for breast milk to constitute a part of the diet throughout the first year of life or longer”.

The nutritional needs of full-term babies, with the exception of Vitamin D, are normally satisfied for the first six months of life by breast milk alone. In contrast to breast-milk substitute, breast milk gives better protection against infection and contains a number of bioactive substances that may be important to the child’s growth (Report from the National Board of Health and Welfare 1999:14). After six months, however, breast milk cannot alone meet the child’s full need for energy and other nutrients, particularly iron. At this age the child is also at a stage of development where it is ready for different food and is often curious about new tastes.

Smoking habits among parents of infants

More than 13 per cent of the infants born in 2009 had at least one parent or other family member who smoked during the infant’s first month of life. Over 5 per cent of the mothers were smokers, a decrease by 3.7 percentage points since 2000. More than 11 per cent of fathers smoked during the infants first month, a decrease by 3.2 percentage points since 2000. Among parents of infants at the age of eight months, 7 per cent of the mothers and 11 per cent of the fathers were smokers. At this age, close to 14 per cent of the infants have at least one smoking parent.

There are considerable regional differences. The counties of Värmland and Västmanland stand out as having the highest rates of just under 8 per cent of smoking mothers during the infant’s first month of life. Relatively few parents were smokers in the county of Västerbotten; 2.6 per cent of mothers and 6.3 per cent of fathers.

1. Amning

Sedan mitten av 1930-talet sker de flesta förlossningarna i Sverige på sjukhus. Övergången från hemförlossningar till sjukhusförlossningar innebar att amningsfrekvensen sjönk. En viktig orsak till detta anses vara rutinerna på svenska BB, vilka inte gav mödrarna tillräckligt med stöd för att amma. Detta ledde till bristande kunskap och intresse för amning. Samtidigt började barnmats- och nappflaskeföretagen marknadsföra sina produkter, vilket också bidrog till att amningsfrekvensen sjönk (Brandell & Sjögren). I början av 1970-talet var amningsfrekvensen som lägst i Sverige, då 35 procent av barnen enbart ammadess vid två månaders ålder och endast sju procent av barnen fortfarande ammadess vid 6 månaders ålder. Senare under 1970-talet förändrades attityden till amning i samhället och på bred front fördes amningens sociala och medicinska värde fram. Kvinnorna började amma längre och vårdrutiner som tilläggsmatning och separation mellan mor och barn började ifrågasättas (Svensson & Nordgren, 2002). Resultatet blev en kraftig uppgång av amningsfrekvensen. I och med ett beslut från 1975 att årsrapporter från mödra- och barnhälsovården inte längre behövde lämnas till Socialstyrelsen finns inga heltäckande uppgifter på hur amningsfrekvensen utvecklades under påföljande tioårsperiod. När amningsrapporteringen återinfördes i mitten av 1980-talet hade dock amningen etablerats på en betydligt högre nivå än någon statistik tidigare visat, då nästan 70 procent av barnen enbart ammadess vid två månaders ålder. Åren därefter tycks en stagnation, och till och med en viss minskning, ha skett. Nedgångsperioden blev dock kort och från början av 1990-talet steg amningsfrekvensen åter. År 1996 låg nivån som högst, då ammadess mer än 81 procent av barnen enbart vid två månaders ålder.

Denna uppgång sammanfaller med de amningsstödjande åtgärder som initierats av UNICEF (Baby Friendly Hospitals Initiative (BFHI) – den svenska benämningen är Amningsvänliga sjukhus) (WHO & UNICEF, 1990; Socialstyrelsen 1993).

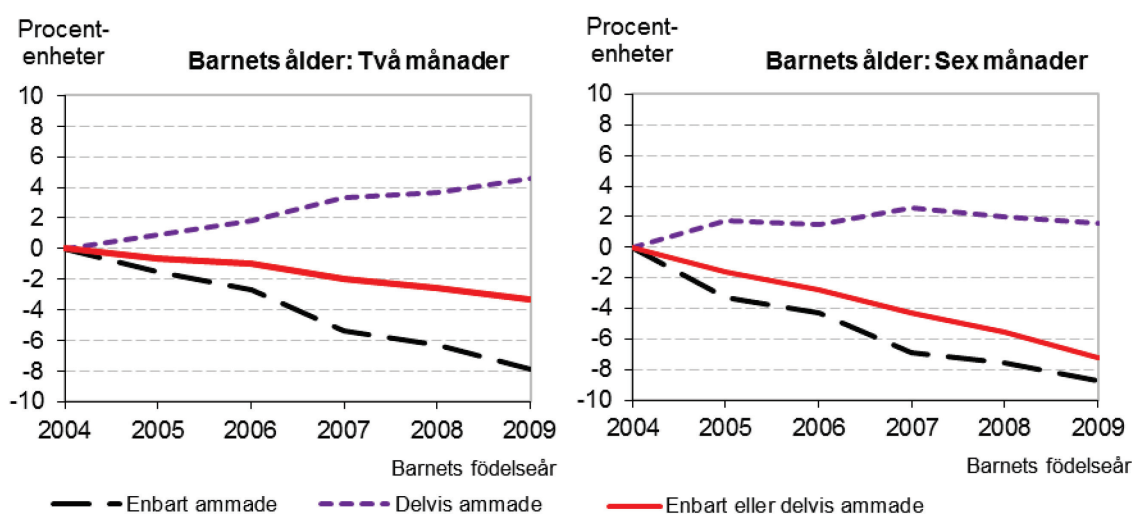
De senaste årens utveckling – en nedåtgående trend

I början av 2000-talet var amningsfrekvensen relativt stabil. Nedgången i statistiken över enbart ammade barn efter 2004 kan delvis förklaras med en definitionsändring som innebär att barn som får smakportioner inte längre definieras som enbart ammade. Till följd av detta minskade andelen enbart ammade barn och andelen delvis ammade barn ökade. Definitionsändringen förklarar dock inte den fortsatt minskade trenden. Mellan 2004 och 2009 har andelen barn som ammas helt, minskat mer än ökningen av delvis ammade barn. Tabell 1 och diagram 1 visar förändringar i statistiken avseende barn som ammas helt eller delvis efter år 2004.

Tabell 1. Andel barn som ammadess enbart och delvis vid olika åldrar. Barn födda år 2004 och 2009 samt förändringar mellan dessa årsgrupper.

Barnets ålder	Andel barn som enbart ammars			Andel barn som delvis ammars			Total förändring av andel enbart eller delvis ammade barn sammanslaget
	Barn födda 2004 (%)	Barn födda 2009 (%)	Föränd- ring (% enhet)	Barn födda 2004 (%)	Barn födda 2009 (%)	Föränd- ring (% enhet)	
1 vecka	89,4	84,5	- 4,9	8,6	12,5	3,9	-1,0
2 mån	77,3	69,4	-7,9	14,1	18,6	4,5	-3,3
4 mån	63,8	52,7	-11,1	18,9	24,8	5,9	-5,2
6 mån	19,2	10,4	-8,8	52,8	54,4	1,6	-7,2
9 mån	1,0	0,4	-0,6	40,5	34,6	-5,9	-6,5
12 mån	0,1	0,1	0,0	19,4	16,3	-3,1	-3,1

Diagram 1. Förändring i andel barn som ammadess vid två och sex månaders ålder. Enbart och delvis ammade barn födda 2004–2009. Jämförelsegrupp barn födda 2004.

Av barn födda 2009 ammadess drygt 97 procent enbart eller delvis vid en veckas ålder och 85 procent av barnen ammadess enbart. Vid två månaders ålder ammadess över 88 procent av barnen och vid sex månaders ålder 65 procent helt eller delvis.

Sedan 2002 redovissas statistik över amning vid nio och tolv månaders ålder. Av barn födda 2009 ammadess 35 procent enbart eller delvis vid nio månaders ålder och motsvarande andel var 16 procent vid ett års ålder.

Det finns betydande regionala skillnader. Andelen barn som ammadess enbart eller delvis vid två månaders ålder var nästan 92 procent i Stockholms län jämfört med 85 procent i Jönköpings och i Värmlands län. Vid sex månaders ålder ammadess drygt 71 procent av barnen i Stockholms län medan andelen i Västmanlands län var mindre än 59 procent. På Gotland ammadess nästan 21 procent av barnen enbart eller delvis vid ett års ålder medan mindre än hälften så många (9 procent) ammadess i Hallands län.

Rekommendationer

Världshälsoförsamlingen (WHA) och World Health Organization, (WHO 2002) rekommenderar medlemsländerna att främja enbart amning i sex må-

nader och därefter fortsatt amning med tilläggskost i två år eller längre. Livsmedelsverket har tillsammans med Expertgruppen för pediatrik nutrition och i samråd med Socialstyrelsen och Socialdepartementet gjort följande ställningstagande: ”Den första tiden är bröstmjölken barnets bästa näring. De flesta barn klarar sig utmärkt på enbart bröstmjolk de första sex månaderna av sitt liv. Från ungefär sex månader bör amningen av näringsmässiga skäl kompletteras med annan föda, men det är fördelaktigt om bröstmjölken utgör en del av kosten under hela första levnadsåret eller längre. Uppdaterade evidensbaserade råd för mat till spädbarn håller på att utarbetas.

Näringsbehovet hos fullgångna barn tillgodoses i normalfallet av enbart bröstmjolk de första sex månaderna med undantag av vitamin D. Till skillnad från modersmjölksersättning ger bröstmjölken bättre skydd mot infektioner och innehåller en rad bioaktiva substanser som kan ha betydelse för barnets tillväxt (SoS-rapport 1999:14). Efter sex månader kan dock inte bröstmjölken som enda föda tillgodose barnets hela behov av energi och olika näringsämnen, bland annat när det gäller järn. Vid denna ålder är också barnet utvecklingsmässigt redo för annan mat och brukar visa en nyfikenhet för nya smaker.

Definitioner

I den svenska amningsstatistiken har det övervägande intresset varit att presentera andelen barn som ammas och hur länge barnet ammas. Avsikten har också varit att visa när bröstmjölksersättning eller annan mat introduceras. Genom att registrera såväl ”ammar enbart” som ”ammar delvis” får man en uppfattning om båda dessa förhållanden.

WHO/UNICEF har enats om en gemensam handlingsplan, ”Tio steg för lyckad amning”, som man inom mödrahälsovård, förlossning/BB och barnhälsovård arbetar efter. För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s definition där till exempel kategorin ”enbart amning” innebär att barnet endast får bröstmjolk (och D-vitamin samt eventuella läkemedel). Socialstyrelsen har fastställt följande definitioner, vilka används i den statistiska redovisningen. Uppgifterna avser andelen barn som ammas vid en veckas ålder samt vid två, fyra, sex, nio och tolv månaders ålder.

Enbart ammade	Barn som har fått enbart bröstmjolk samt vitaminer eller läkemedel (t.ex. D-vitamin).
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjolk även har fått bröstmjölksersättning, välling eller annan kost.
Ej ammade	Barn som inte har fått bröstmjolk överhuvudtaget.
Uppgift saknas	Journaler där man inte kan bedöma huruvida barnet ammas eller ej.

Före födelseår 2004 definierades barn som förutom bröstmjolk fick smakportioner som enbart ammade. Eftersom de flesta föräldrar börjar ge smakportioner vid cirka fyra till sex månaders ålder så har andelen ”enbart ammade” barn minskat. På grund av förändringen i definitionen så går statisti-

ken över enbart och delvis ammade barn vid fyra och sex månaders ålder fr.o.m. 2004 inte att jämföra med tidigare år.

Datainsamling

Det är betydelsefullt att utvecklingen när det gäller amning kan följas såväl regionalt som nationellt. Socialstyrelsen har därför, efter samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, rekommenderat att landstingen sammanställer amningsuppgifter från barnhälsovården i form av en regional amningsstatistik för respektive län. Barnhälsovårdsöverläkare eller samordnande BHV-sjuksköterska/vårdutvecklare ansvarar för att uppgifterna samlas in och lämnas vidare till Socialstyrelsen som gör en nationell sammanställning.

Informationen hämtas in fortlöpande vid ordinarie besök hos barnavårdscentralen, då föräldrarna/vårdnadshavaren tillfrågas vilken näringskälla man givit barnet (bröstmjolk eller annat). Uppgifterna förs in i barnhälsovårdsjournalen, som följer barnet även vid en eventuell flytt inom landet. I vissa fall (t.ex. vid tidigare utlandsvistelse) tillfrågas föräldrarna/vårdnadshavaren i efterhand om amning. Detta sker vid ordinarie besök när barnet är tio till tolv månader. Efter kalenderårets utgång görs en sammanställning av journaluppgifter rörande amning på en särskild blankett (Bilaga 1). Journaluppgifterna avser barn födda föregående år.

En sammanställning av barn födda 2009 gjordes i början av 2011, dessa barn har därmed kunnat följas upp under hela sitt första levnadsår. Barnhälsovårdsöverläkaren eller motsvarande i respektive landsting, sammanställde uppgifterna som sedan vidarebefordrades till Socialstyrelsen och utgör underlaget till föreliggande rapport.

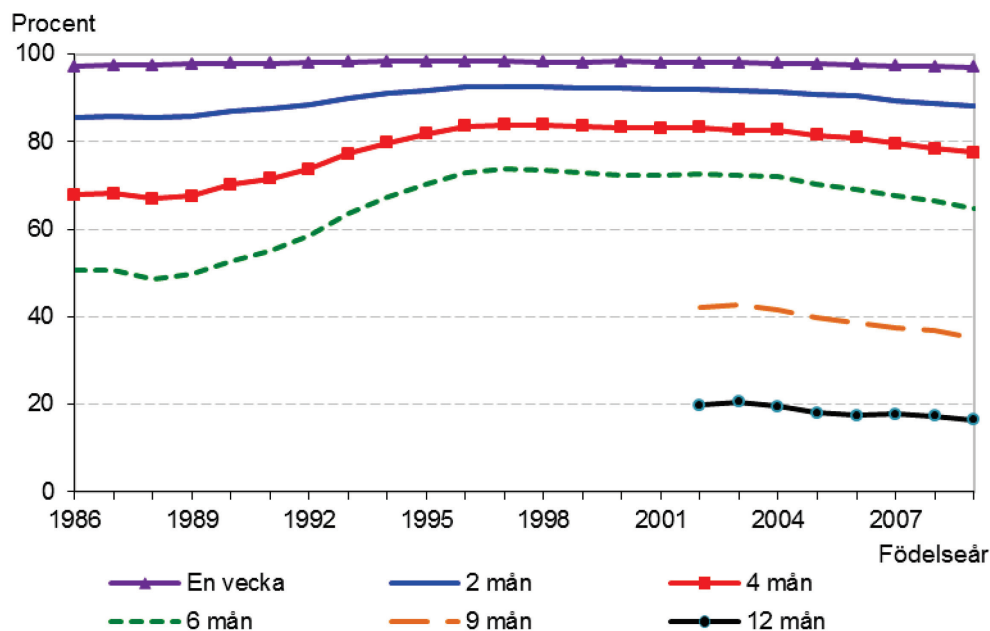
Tillförlitlighet och bortfall

Sedan slutet av 1960-talet har anslutningen till mödra- och barnhälsovården varit hög i Sverige. Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband med hälsoundersökningar, rådgivning (gällande amning, sömn, föräldraskap osv.) och vaccinationer m.m. Därför kan amningsuppgifterna anses vara förhållandevis representativa för den verkliga amningsfrekvensen i riket.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 100 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller att journaler inte är bedömbara. Förutom brister i journalföring, finns ca 1 000 adoptivbarn där amningsuppgifter saknas. För invandrade barn som skrivits in i svensk barnhälsovård efter ett års ålder har man som regel inte tagit upp någon detaljerad amningsanamnes i efterhand. Övergången till datoriserade journal-system har också medfört problem. Bortfallet ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen av amningsintensiteten bedöms bortfallet inte ha någon avgörande betydelse. De kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer har markerats med en asterisk * (se tabell 15).

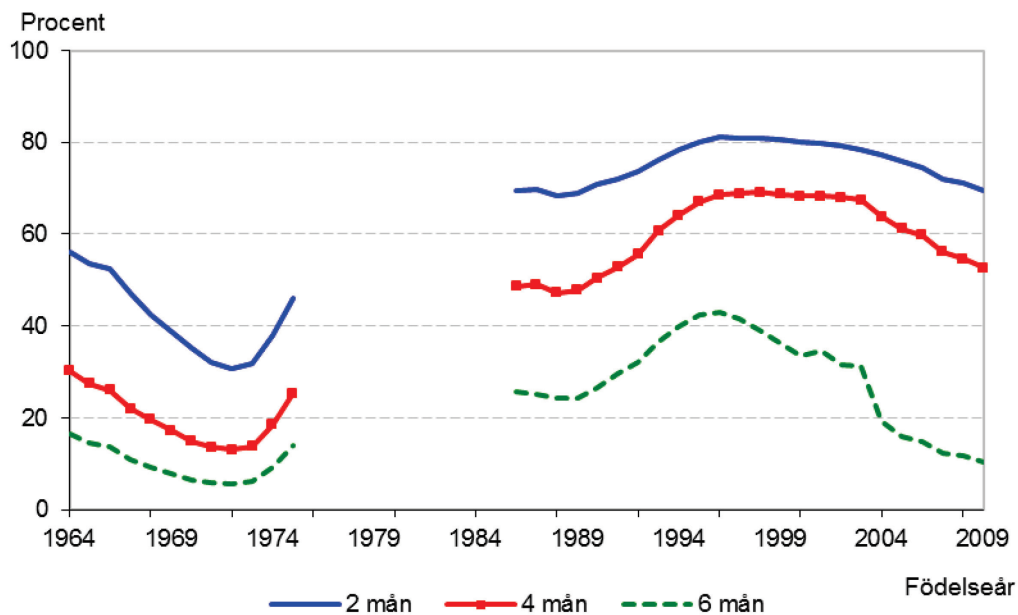
Diagram

Diagram 2. Enbart och delvis ammade barn födda 1986–2009.

Not: Insamling av data för amning vid 9 och 12 månader ålder startade 2002.

Diagram 3. Enbart ammade barn födda 1964–2009.

Not: För barn födda från år 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition som innebär att smakportioner exkluderats från enbart amning.

Diagram 4. Andel enbart respektive delvis ammade barn efter barnets ålder, barn födda 2009.

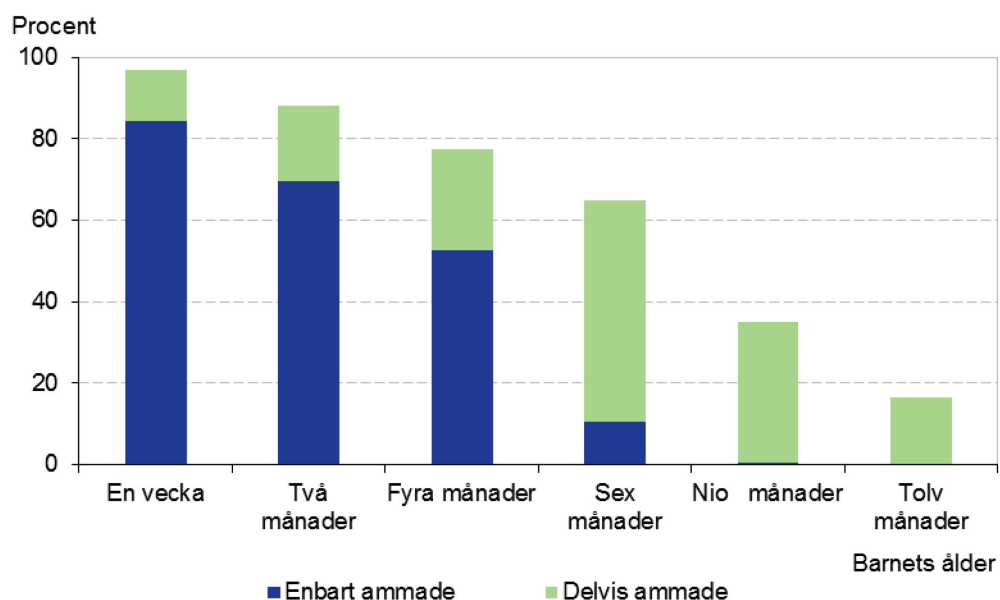

Diagram 5. Andel ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2009

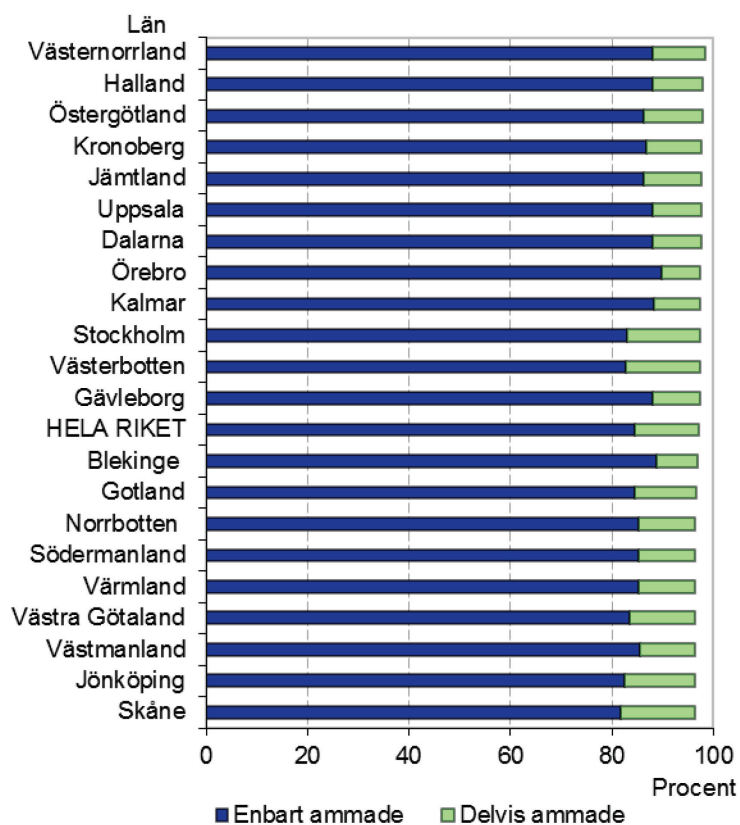

Diagram 6. Andel ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2009

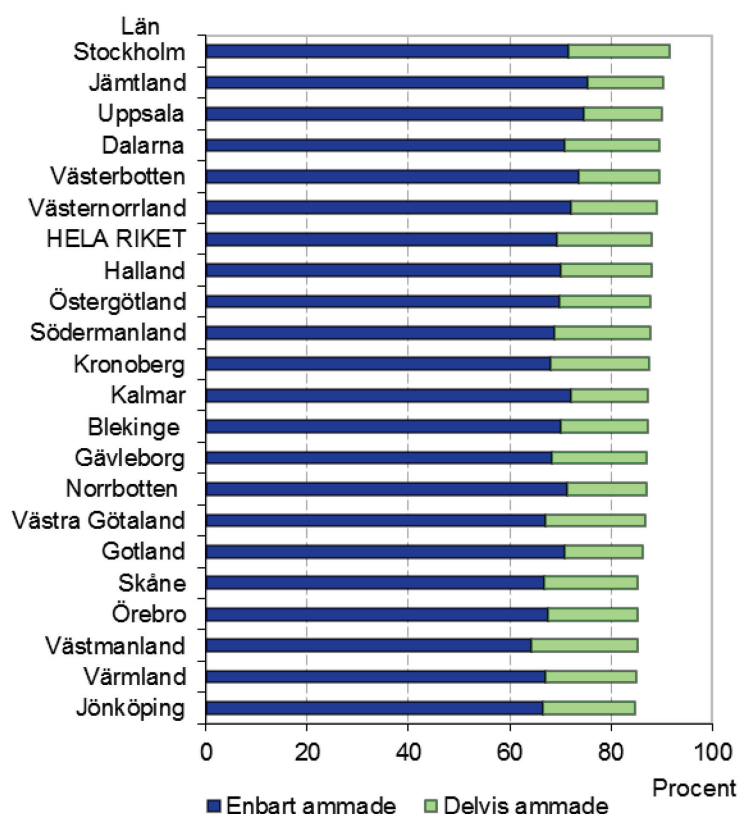

Diagram 7. Andel ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2009

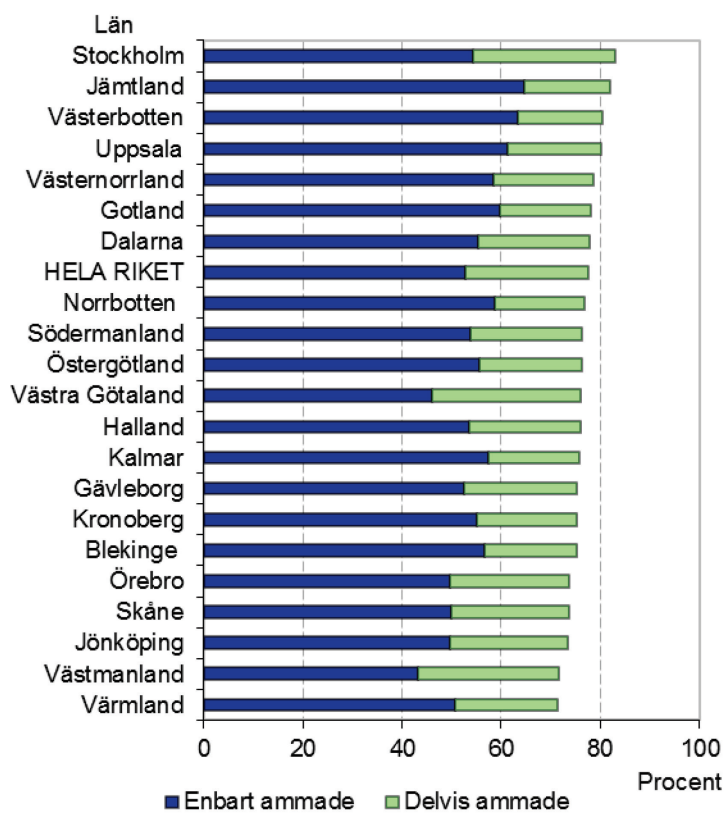

Diagram 8. Andel ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2009

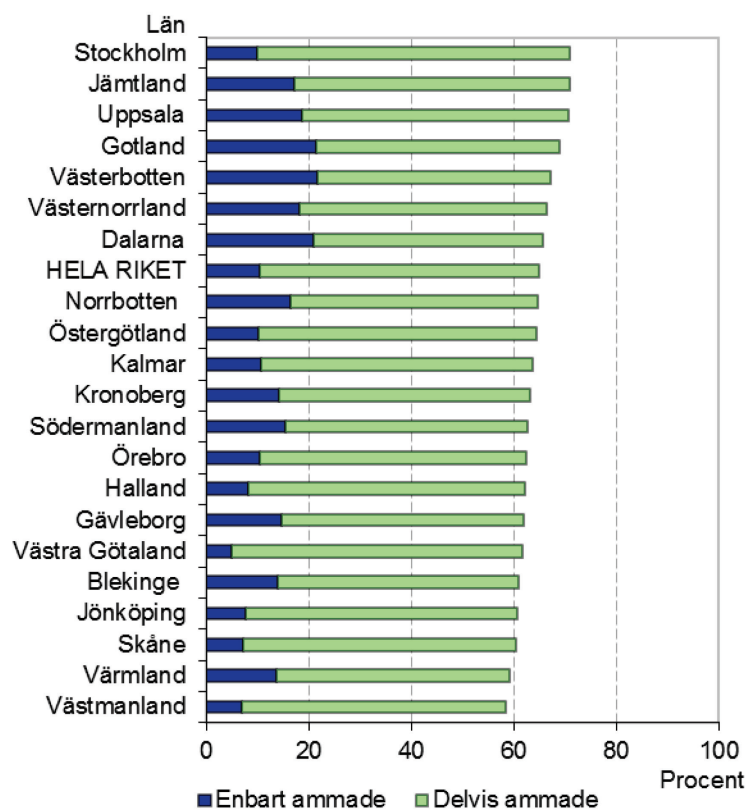

Diagram 9. Andel ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2009

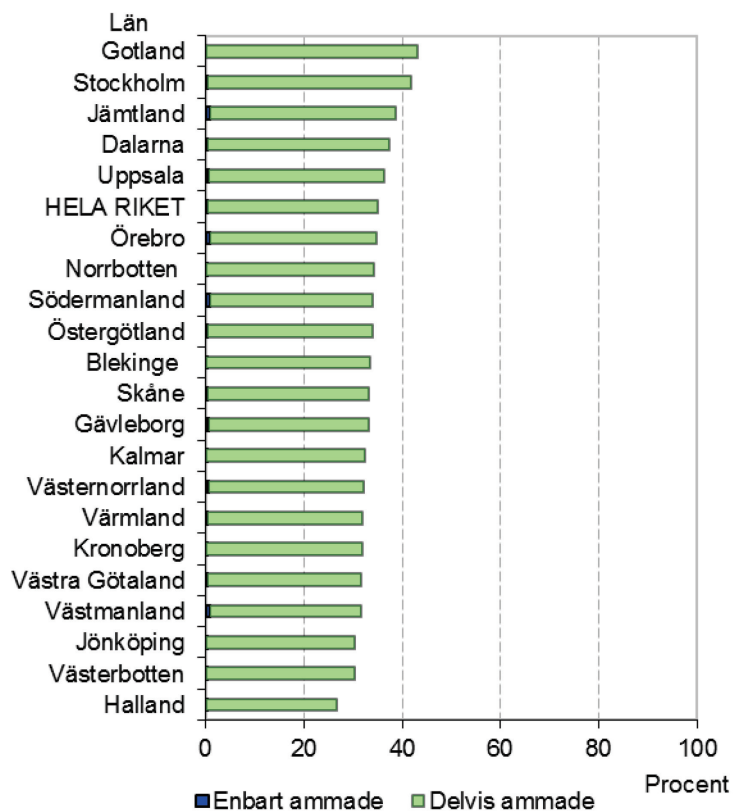
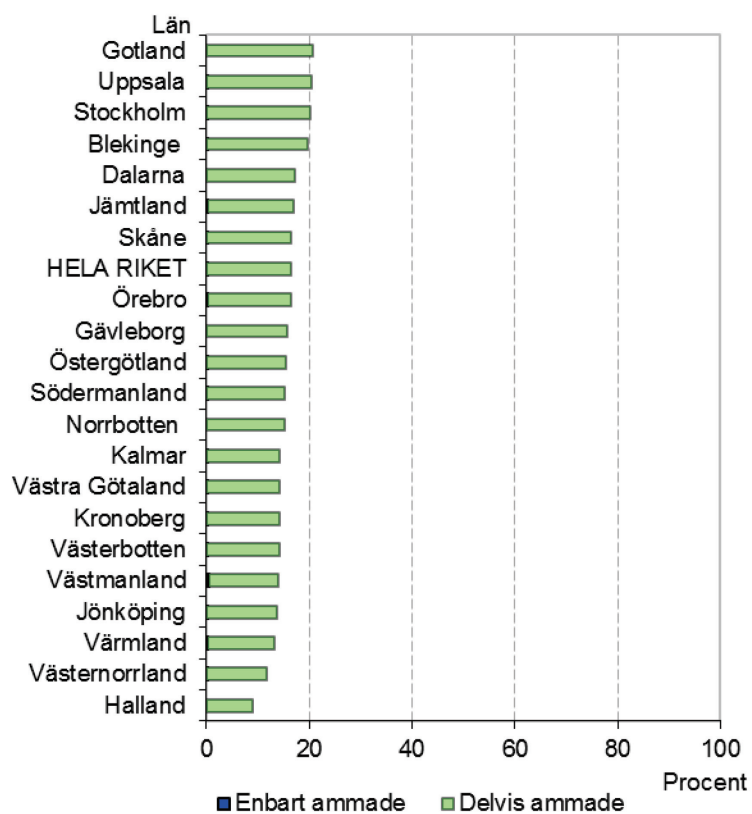

Diagram 10. Andel ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2009

Tabeller

Tabell 2. Ammade barn vid en veckas ålder, barn födda 1986–2009.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	90 241	91,6	5 549	5,6	2 750	2,8	98 540	1 954	1,9
1987	93 761	91,8	5 772	5,7	2 578	2,5	102 111	1 810	1,7
1988	100 071	91,6	6 482	5,9	2 741	2,5	109 294	1 864	1,7
1989	103 883	92,1	6 403	5,7	2 542	2,3	112 828	1 616	1,4
1990	97 179	93,0	5 153	4,9	2 174	2,1	104 506	1 610	1,5
1991	100 901	92,7	5 623	5,2	2 282	2,1	108 806	1 457	1,3
1992	110 068	93,2	5 774	4,9	2 279	1,9	118 121	1 470	1,2
1993	107 204	93,9	4 868	4,3	2 067	1,8	114 139	1 530	1,3
1994	103 557	94,4	4 341	4,0	1 791	1,6	109 689	1 329	1,2
1995	95 418	94,4	4 026	4,0	1 637	1,6	101 081	1 008	1,0
1996	88 791	94,3	3 858	4,1	1 546	1,6	94 195	1 171	1,2
1997	83 573	93,8	4 023	4,5	1 457	1,6	89 053	1 188	1,3
1998	82 368	93,4	4 264	4,8	1 551	1,8	88 183	1 376	1,5
1999	81 547	93,0	4 503	5,1	1 612	1,9	87 662	1 251	1,4
2000	82 920	92,6	5 065	5,7	1 536	1,7	89 521	1 419	1,6
2001 ¹⁾	82 672	91,5	5 956	6,6	1 752	1,9	90 380	1 384	1,5
2002 ²⁾	85 309	91,0	6 638	7,1	1 775	1,9	93 722	1 421	1,5
2003	86 672	90,3	7 414	7,7	1 880	2,0	95 966	1 414	1,5
2004	89 588	89,4	8 582	8,6	2 088	2,1	100 258	1 552	1,5
2005 ³⁾	88 745	88,4	9 358	9,3	2 278	2,3	100 381	2 316	2,3
2006	91 528	87,5	10 551	10,1	2 505	2,4	104 584	2 331	2,2
2007	91 249	86,0	11 943	11,3	2 895	2,7	106 087	2 441	2,2
2008	91 581	85,1	13 011	12,1	3 046	2,8	107 638	2 621	2,4
2009	93 143	84,5	13 801	12,5	3 309	3,0	110 253	2 511	2,2

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 3. Ammade barn vid två månaders ålder, barn födda 1986–2009.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	68 312	69,5	15 625	15,9	14 342	14,6	98 279	2 215	2,2
1987	70 863	69,7	16 499	16,2	14 291	14,1	101 653	2 268	2,2
1988	74 662	68,5	18 494	17,0	15 825	14,5	108 981	2 177	2,0
1989	77 308	68,8	19 088	17,0	15 996	14,2	112 392	2 052	1,8
1990	73 825	70,9	16 843	16,2	13 448	12,9	104 116	1 967	1,9
1991	78 089	72,0	17 014	15,7	13 417	12,4	108 520	1 698	1,5
1992	86 776	73,6	17 722	15,0	13 424	11,4	117 922	1 669	1,4
1993	86 933	76,3	15 639	13,7	11 325	9,9	113 897	1 772	1,5
1994	85 963	78,5	13 692	12,5	9 850	9,0	109 505	1 513	1,4
1995	80 969	80,2	11 791	11,7	8 194	8,1	100 954	1 135	1,1
1996	76 330	81,2	10 652	11,3	7 057	7,5	94 039	1 327	1,4
1997	71 969	80,9	10 329	11,6	6 613	7,4	88 911	1 330	1,5
1998	71 244	80,9	10 212	11,6	6 574	7,5	88 030	1 529	1,7
1999	70 566	80,7	10 174	11,6	6 765	7,7	87 505	1 408	1,6
2000	71 568	80,2	10 757	12,0	6 934	7,8	89 259	1 681	1,8
2001 ¹⁾	71 875	79,7	11 086	12,3	7 171	8,0	90 132	1 632	1,8
2002 ²⁾	74 156	79,3	11 773	12,6	7 586	8,1	93 515	1 628	1,7
2003	75 100	78,4	12 701	13,3	7 950	8,3	95 751	1 629	1,7
2004	77 172	77,3	14 045	14,1	8 613	8,6	99 830	1 980	1,9
2005 ³⁾	75 573	75,8	14 931	15,0	9 260	9,3	99 764	2 933	2,9
2006	77 348	74,6	16 456	15,9	9 933	9,6	103 737	3 178	3,0
2007	75 774	71,9	18 342	17,4	11 201	10,6	105 317	3 211	3,0
2008	75 749	71,0	18 923	17,7	11 986	11,2	106 658	3 601	3,3
2009	75 866	69,4	20 346	18,6	13 043	11,9	109 255	3 509	3,1

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 4. Ammade barn vid fyra månaders ålder, barn födda 1986–2009

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	47 730	48,7	18 796	19,2	31 399	32,1	97 925	2 569	2,6
1987	49 719	49,1	19 228	19,0	32 254	31,9	101 201	2 720	2,6
1988	51 175	47,2	21 513	19,8	35 789	33,0	108 477	2 681	2,4
1989	53 536	47,8	22 209	19,8	36 146	32,3	111 891	2 523	2,2
1990	52 380	50,5	20 411	19,7	30 926	29,8	103 717	2 382	2,2
1991	57 094	52,8	20 279	18,7	30 785	28,5	108 158	2 091	1,9
1992	65 241	55,6	21 389	18,2	30 804	26,2	117 434	2 157	1,8
1993	68 887	60,7	18 763	16,5	25 884	22,8	113 534	2 145	1,9
1994	69 951	64,1	17 201	15,7	22 017	20,2	109 169	1 849	1,7
1995	67 374	66,9	15 071	15,0	18 185	18,1	100 630	1 459	1,4
1996	64 242	68,6	13 922	14,9	15 551	16,5	93 715	1 651	1,7
1997	60 982	68,9	13 169	14,9	14 379	16,2	88 530	1 711	1,9
1998	60 615	69,1	12 900	14,7	14 172	16,2	87 687	1 872	2,1
1999	59 794	68,7	12 926	14,8	14 344	16,5	87 064	1 849	2,1
2000	60 694	68,3	13 223	14,9	14 917	16,8	88 834	2 106	2,3
2001 ¹⁾	61 279	68,3	13 283	14,8	15 185	16,9	89 747	2 017	2,2
2002 ²⁾	63 409	68,0	14 179	15,2	15 608	16,7	93 196	1 947	2,0
2003	64 362	67,5	14 541	15,2	16 493	17,3	95 396	1 984	2,0
2004	63 463	63,8	18 837	18,9	17 185	17,3	99 485	2 325	2,3
2005 ³⁾	60 717	61,1	20 316	20,4	18 313	18,4	99 346	3 351	3,3
2006	61 591	59,8	21 749	21,1	19 679	19,1	103 019	3 896	3,6
2007	58 826	56,2	24 496	23,4	21 357	20,4	104 679	3 849	3,5
2008	57 927	54,7	25 235	23,8	22 833	21,5	105 995	4 264	3,9
2009	57 249	52,7	27 011	24,8	24 465	22,5	105 995	4 039	3,7

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 5. Ammade barn vid sex månaders ålder, barn födda 1986–2009.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
1986	24 972	25,6	24 397	25,1	48 012	49,3	97 381	3 114	3,1
1987	25 310	25,2	25 524	25,4	49 733	49,5	100 567	3 354	3,2
1988	26 168	24,2	26 363	24,4	55 383	51,3	107 914	3 244	2,9
1989	27 087	24,3	28 342	25,5	55 846	50,2	111 275	3 169	2,8
1990	27 470	26,6	26 863	26,0	48 873	47,4	103 206	2 909	2,7
1991	31 813	29,5	27 398	25,4	48 494	45,0	107 705	2 551	2,3
1992	37 636	32,2	31 038	26,5	48 308	41,3	116 982	2 609	2,2
1993	41 442	36,7	30 169	26,7	41 458	36,7	113 069	2 600	2,2
1994	43 444	40,0	29 741	27,3	35 525	32,7	108 710	2 308	2,1
1995	42 466	42,3	28 355	28,3	29 435	29,4	100 256	1 833	1,8
1996	40 192	43,1	27 763	29,8	25 309	27,1	93 264	2 102	2,2
1997	36 569	41,5	28 436	32,3	23 037	26,2	88 042	2 199	2,4
1998	33 917	39,0	29 926	34,4	23 234	26,7	87 077	2 482	2,8
1999	31 470	36,3	31 687	36,6	23 460	27,1	86 617	2 296	2,6
2000	29 503	33,4	34 240	38,8	24 579	27,8	88 322	2 618	2,9
2001 ¹⁾	31 007	34,7	33 681	37,7	24 640	27,6	89 328	2 436	2,7
2002 ²⁾	29 158	31,5	38 053	41,1	25 479	27,5	92 690	2 453	2,6
2003	29 916	31,5	38 844	40,9	26 173	27,6	94 933	2 447	2,5
2004	18 989	19,2	52 288	52,8	27 751	28,0	99 028	2 782	2,7
2005 ³⁾	15 671	15,9	53 819	54,5	29 259	29,6	98 749	3 948	3,8
2006	15 223	14,9	55 599	54,3	31 580	30,8	102 402	4 513	4,2
2007	12 722	12,3	57 415	55,4	33 544	32,4	103 681	4 847	4,5
2008	12 211	11,7	57 412	54,8	35 139	33,5	104 762	5 497	5,0
2009	11 202	10,4	58 535	54,4	37 896	35,2	107 633	5 131	4,6

1) Uppgift saknas för Kiruna, Pajala, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 6. Ammade barn vid nio månaders ålder, barn födda 2002–2009.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
2002 ¹⁾	2 452	2,9	33 708	39,4	49 391	57,7	85 551	9 592	10,1
2003	2 321	2,5	37 223	40,2	53 035	57,3	92 579	8 019	8,0
2004 ²⁾	965	1,0	37 947	40,5	54 755	58,5	93 667	8 143	8,0
2005 ³⁾	538	0,6	38 075	39,2	58 423	60,2	97 036	5 661	5,5
2006	716	0,7	38 073	38,0	61 480	61,3	100 269	6 646	6,2
2007	466	0,5	37 279	37,0	63 090	62,6	100 835	7 693	7,1
2008	474	0,5	37 055	36,5	64 124	63,1	101 653	8 606	7,8
2009	444	0,4	36 300	34,6	68 106	65,0	104 850	7 914	7,0

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

2) Uppgift saknas för Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Staffanstorps och Svalöv.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 7. Ammade barn vid ett års ålder, barn födda 2002–2009.

År	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
2002 ¹⁾	724	0,8	17 183	19,1	72 236	80,1	90 143	5 000	5,3
2003	636	0,7	18 795	19,9	74 979	79,4	94 410	6 188	6,2
2004	119	0,1	18 665	19,4	77 204	80,4	95 988	5 822	5,7
2005 ³⁾	82	0,1	17 148	17,9	78 585	82,0	95 815	6 882	6,7
2006	111	0,1	17 169	17,3	81 966	82,6	99 246	7 669	7,2
2007	70	0,1	17 620	17,7	81 806	82,2	99 496	9 032	8,3
2008	90	0,1	17 267	17,2	82 980	82,7	100 337	9 922	9,0
2009	74	0,1	17 037	16,3	87 099	83,6	104 210	8 554	7,6

1) Uppgift saknas för Blekinge län samt för Kiruna, Jokkmokk och Gällivare kommun.

3) Uppgift saknas för Nykvarn.

Not: För barn födda från och med 2004 har Sverige anpassat sig till WHO:s amningsdefinition (se sid. 14).

Tabell 8. Enbart eller delvis ammade barn per län, barn födda 2009.

Län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid					Ett år
	En vecka	Två månader	Fyra månader	Sex månader	Nio månader	
Stockholm	97,4	91,6	83,0	71,0	41,8	20,2
Uppsala	97,6	90,1	80,2	70,5	36,4	20,5
Södermanland	96,4	87,6	76,4	62,6	34,1	15,3
Östergötland	97,8	87,7	76,2	64,5	33,9	15,4
Jönköping	96,2	84,8	73,6	60,5	30,4	13,8
Kronoberg	97,7	87,5	75,3	63,2	31,9	14,1
Kalmar	97,4	87,2	75,8	63,6	32,4	14,2
Gotland	96,7	86,3	78,0	69,0	43,2	20,7
Blekinge	96,8	87,1	75,2	60,9	33,5	19,8
Skåne	96,2	85,2	73,7	60,4	33,3	16,4
Halland	97,9	88,0	75,9	62,1	26,6	9,0
Västra Götaland	96,4	86,8	75,9	61,7	31,7	14,2
Värmland	96,4	84,9	71,3	59,2	32,0	13,2
Örebro	97,5	85,1	73,8	62,5	34,7	16,4
Västmanland	96,4	85,1	71,7	58,4	31,6	13,9
Dalarna	97,5	89,5	77,9	65,5	37,3	17,3
Gävleborg	97,3	87,1	75,4	61,8	33,1	15,6
Västernorrland	98,4	88,9	78,6	66,4	32,1	11,7
Jämtland	97,7	90,4	82,1	70,8	38,6	17,0
Västerbotten	97,4	89,4	80,4	67,0	30,4	14,1
Norrbottn	96,5	87,1	76,8	64,7	34,4	15,3
Hela riket	97,0	88,1	77,5	64,8	35,0	16,4

Tabell 9. Ammade barn vid en veckas ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	23 109	82,9	4 026	14,4	730	2,6	27 865	859	3,0
Uppsala	3 442	88,1	374	9,6	92	2,4	3 908	152	3,7
Södermanland	2 500	85,4	325	11,1	104	3,6	2 929	34	1,1
Östergötland	4 115	86,3	550	11,5	104	2,2	4 769	44	0,9
Jönköping	3 187	82,5	532	13,8	145	3,8	3 864	54	1,4
Kronoberg	1 802	86,7	229	11,0	48	2,3	2 079	32	1,5
Kalmar	1 989	88,3	205	9,1	58	2,6	2 252	23	1,0
Gotland	487	84,4	71	12,3	19	3,3	577	3	0,5
Blekinge	1 456	88,9	129	7,9	53	3,2	1 638	19	1,1
Skåne	11 955	81,8	2 105	14,4	552	3,8	14 612	387	2,6
Halland	3 053	88,0	344	9,9	73	2,1	3 470	18	0,5
Västra Götaland	15 852	83,6	2 439	12,9	679	3,6	18 970	437	2,3
Värmland	2 346	85,2	310	11,3	98	3,6	2 754	39	1,4
Örebro	2 892	89,7	250	7,8	82	2,5	3 224	60	1,8
Västmanland	2 289	85,6	288	10,8	97	3,6	2 674	76	2,8
Dalarna	2 415	88,1	256	9,3	69	2,5	2 740	87	3,1
Gävleborg	2 447	87,9	261	9,4	75	2,7	2 783	47	1,7
Västernorrland	2 197	88,0	261	10,5	39	1,6	2 497	37	1,5
Jämtland	1 155	86,3	153	11,4	31	2,3	1 339	18	1,3
Västerbotten	2 430	82,7	430	14,6	77	2,6	2 937	47	1,6
Norrbotten	2 025	85,4	263	11,1	84	3,5	2 372	38	1,6
Hela riket	93 143	84,5	13 801	12,5	3 309	3,0	110 253	2 511	2,2

Tabell 10. Ammade barn vid två månaders ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	19 606	71,7	5 452	19,9	2 296	8,4	27 354	1 370	4,8
Uppsala	2 913	74,7	601	15,4	386	9,9	3 900	160	3,9
Södermanland	2 006	68,7	553	18,9	361	12,4	2 920	43	1,5
Östergötland	3 332	69,9	847	17,8	587	12,3	4 766	47	1,0
Jönköping	2 567	66,5	707	18,3	588	15,2	3 862	56	1,4
Kronoberg	1 414	68,1	404	19,5	259	12,5	2 077	34	1,6
Kalmar	1 621	72,0	342	15,2	288	12,8	2 251	24	1,1
Gotland	409	70,9	89	15,4	79	13,7	577	3	0,5
Blekinge	1 146	70,2	277	17,0	210	12,9	1 633	24	1,4
Skåne	9 643	66,9	2 643	18,3	2 127	14,8	14 413	586	3,9
Halland	2 423	69,9	624	18,0	417	12,0	3 464	24	0,7
Västra Götaland	12 610	67,0	3 722	19,8	2 494	13,2	18 826	581	3,0
Värmland	1 836	67,0	491	17,9	414	15,1	2 741	52	1,9
Örebro	2 176	67,6	564	17,5	478	14,9	3 218	66	2,0
Västmanland	1 694	64,3	549	20,8	392	14,9	2 635	115	4,2
Dalarna	1 931	70,9	505	18,5	287	10,5	2 723	104	3,7
Gävleborg	1 890	68,2	522	18,8	358	12,9	2 770	60	2,1
Västernorrland	1 796	72,1	418	16,8	276	11,1	2 490	44	1,7
Jämtland	1 008	75,3	201	15,0	129	9,6	1 338	19	1,4
Västerbotten	2 157	73,5	466	15,9	311	10,6	2 934	50	1,7
Norrbotten	1 688	71,4	369	15,6	306	12,9	2 363	47	2,0
Hela riket	75 866	69,4	20 346	18,6	13 043	11,9	109 255	3 509	3,1

Tabell 11. Ammade barn vid fyra månaders ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	14 758	54,4	7 745	28,6	4 611	17,0	27 114	1 610	5,6
Uppsala	2 378	61,4	729	18,8	765	19,8	3 974	188	4,5
Södermanland	1 556	53,9	651	22,5	681	23,6	2 865	75	2,6
Östergötland	2 655	55,7	975	20,5	1 133	23,8	4 604	50	1,1
Jönköping	1 913	49,5	927	24,0	1 021	26,4	3 777	57	1,5
Kronoberg	1 143	55,2	417	20,1	512	24,7	2 056	39	1,9
Kalmar	1 290	57,4	413	18,4	543	24,2	2 206	29	1,3
Gotland	345	59,8	105	18,2	127	22,0	553	3	0,5
Blekinge	923	56,8	300	18,5	403	24,8	1 537	31	2,0
Skåne	7 210	50,0	3 424	23,7	3 797	26,3	14 010	568	3,9
Halland	1 857	53,6	774	22,3	835	24,1	3 327	22	0,7
Västra Götaland	8 612	46,1	5 564	29,8	4 498	24,1	17 674	733	4,0
Värmland	1 378	50,6	563	20,7	782	28,7	2 601	70	2,6
Örebro	1 597	49,7	775	24,1	841	26,2	3 211	71	2,2
Västmanland	1 145	43,1	758	28,6	751	28,3	2 555	96	3,6
Dalarna	1 502	55,3	615	22,6	601	22,1	2 787	109	3,8
Gävleborg	1 449	52,6	627	22,8	678	24,6	2 630	76	2,8
Västernorrland	1 441	58,6	494	20,1	526	21,4	2 526	73	2,8
Jämtland	858	64,6	232	17,5	238	17,9	1 312	29	2,2
Västerbotten	1 858	63,5	495	16,9	574	19,6	2 837	57	2,0
Norrbotten	1 381	58,6	428	18,2	548	23,2	2 361	53	2,2
Hela riket	57 249	52,7	27 011	24,8	24 465	22,5	105 995	4 039	3,7

Tabell 12. Ammade barn vid sex månaders ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	2 689	10,0	16 435	61,0	7 819	29,0	26 943	1 781	6,2
Uppsala	713	18,6	1 994	52,0	1 131	29,5	3 838	222	5,5
Södermanland	439	15,3	1 354	47,3	1 070	37,4	2 863	100	3,4
Östergötland	485	10,2	2 574	54,2	1 687	35,5	4 746	67	1,4
Jönköping	292	7,6	2 031	52,9	1 514	39,5	3 837	81	2,1
Kronoberg	291	14,1	1 017	49,2	760	36,8	2 068	43	2,0
Kalmar	237	10,6	1 190	53,1	815	36,4	2 242	33	1,5
Gotland	123	21,4	273	47,6	178	31,0	574	6	1,0
Blekinge	224	13,8	763	47,1	633	39,1	1 620	37	2,2
Skåne	1 016	7,2	7 519	53,2	5 587	39,6	14 122	877	5,8
Halland	281	8,1	1 868	54,0	1 313	37,9	3 462	26	0,7
Västra Götaland	883	4,8	10 399	56,9	7 001	38,3	18 283	1 124	5,8
Värmland	375	13,7	1 241	45,4	1 116	40,8	2 732	61	2,2
Örebro	332	10,3	1 676	52,2	1 205	37,5	3 213	71	2,2
Västmanland	180	6,8	1 363	51,6	1 098	41,6	2 641	109	4,0
Dalarna	561	20,8	1 206	44,7	930	34,5	2 697	130	4,6
Gävleborg	397	14,5	1 292	47,3	1 045	38,2	2 734	96	3,4
Västernorrland	444	18,2	1 171	48,1	819	33,6	2 434	100	3,9
Jämtland	226	17,1	709	53,7	386	29,2	1 321	36	2,7
Västerbotten	632	21,6	1 325	45,4	963	33,0	2 920	64	2,1
Norrbotten	382	16,3	1 135	48,4	826	35,3	2 343	67	2,8
Hela riket	11 202	10,4	58 535	54,4	37 896	35,2	107 633	5 131	4,6

Tabell 13. Ammade barn vid nio månaders ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart ammade		Delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	120	0,5	10 856	41,4	15 277	58,2	26 253	2 471	8,6
Uppsala	21	0,6	1 351	35,9	2 394	63,6	3 766	294	7,2
Södermanland	25	0,9	919	33,2	1 828	65,9	2 772	191	6,4
Östergötland	22	0,5	1 579	33,4	3 122	66,1	4 723	90	1,9
Jönköping	4	0,1	1 154	30,3	2 650	69,6	3 808	110	2,8
Kronoberg	4	0,2	654	31,7	1 407	68,1	2 065	46	2,2
Kalmar	1	0,0	724	32,3	1 514	67,6	2 239	36	1,6
Gotland	0	0,0	248	43,2	326	56,8	574	6	1,0
Blekinge	4	0,2	536	33,2	1 074	66,5	1 614	43	2,6
Skåne	53	0,4	4 469	32,9	9 074	66,7	13 596	1 403	9,4
Halland	4	0,1	915	26,5	2 538	73,4	3 457	31	0,9
Västra Götaland	58	0,3	5 415	31,3	11 813	68,3	17 286	2 121	10,9
Värmland	13	0,5	836	31,5	1 807	68,0	2 656	137	4,9
Örebro	29	0,9	1 082	33,8	2 088	65,3	3 199	85	2,6
Västmanland	27	1,0	797	30,6	1 783	68,4	2 607	143	5,2
Dalarna	11	0,4	983	36,9	1 673	62,7	2 667	160	5,7
Gävleborg	14	0,5	879	32,6	1 804	66,9	2 697	133	4,7
Västernorrland	15	0,6	748	31,5	1 612	67,9	2 375	159	6,3
Jämtland	12	0,9	495	37,7	807	61,4	1 314	43	3,2
Västerbotten	6	0,2	869	30,2	2 003	69,6	2 878	106	3,6
Norrbottn	1	0,0	791	34,3	1 512	65,6	2 304	106	4,4
Hela riket	444	0,4	36 300	34,6	68 106	65,0	104 850	7 914	7,0

Tabell 14. Ammade barn vid ett års ålder per län, barn födda 2009.

Län	Enbart eller delvis ammade		Ej ammade		Summa	Uppgift saknas	
	Antal	%	Antal	%	Antal	Antal	%
Stockholm	5 357	20,2	21 125	79,8	26 482	2 242	7,8
Uppsala	748	20,5	2 893	79,5	3 641	419	10,3
Södermanland	414	15,3	2 294	84,7	2 708	255	8,6
Östergötland	726	15,4	3 986	84,6	4 712	101	2,1
Jönköping	520	13,8	3 238	86,2	3 758	160	4,1
Kronoberg	291	14,1	1 767	85,9	2 058	53	2,5
Kalmar	316	14,2	1 911	85,8	2 227	48	2,1
Gotland	117	20,7	448	79,3	565	15	2,6
Blekinge	319	19,8	1 296	80,2	1 615	42	2,5
Skåne	2 310	16,4	11 757	83,6	14 067	932	6,2
Halland	311	9,0	3 135	91,0	3 446	42	1,2
Västra Götaland	2 318	14,2	14 022	85,8	16 340	3 067	15,8
Värmland	360	13,2	2 370	86,8	2 730	63	2,3
Örebro	516	16,4	2 631	83,6	3 147	137	4,2
Västmanland	360	13,9	2 227	86,1	2 587	163	5,9
Dalarna	460	17,3	2 197	82,7	2 657	170	6,0
Gävleborg	420	15,6	2 271	84,4	2 691	139	4,9
Västernorrland	272	11,7	2 053	88,3	2 325	209	8,2
Jämtland	222	17,0	1 082	83,0	1 304	53	3,9
Västerbotten	407	14,1	2 472	85,9	2 879	105	3,5
Norrbotten	347	15,3	1 924	84,7	2 271	139	5,8
Hela riket	17 111	16,4	87 099	83,6	104 210	8 554	7,6

Tabell 15. Enbart eller delvis ammade barn per kommun, barn födda 2009

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Botkyrka	87,5	73,9	58,5	36,1	22,0
Danderyd	96,9	95,1	88,9	54,6	15,3
Ekerö	94,3	87,5	74,8	44,2	20,2
Haninge	87,1	74,7	61,7	35,2	18,7
Huddinge	91,0	82,7	67,1	40,9	20,7
Järfälla	88,6	79,7	67,1	36,0	17,3
Lidingö	93,5	85,9	75,2	36,1	12,4
Nacka	95,5	87,4	70,6	44,4	19,9
Norrtälje	89,4	76,8	60,8	35,7	17,2
Nykvarn	91,8	84,3	61,8	17,2	*
Nynäshamn	85,0	71,5	61,2	30,0	16,0
Salem	83,2	69,9	56,4	33,5	16,7
Sigtuna	84,9	75,0	59,5	31,1	16,2
Sollentuna	93,5	86,4	75,9	42,2	18,6
Solna	94,0	86,4	74,7	42,6	20,6
Stockholm	93,0	85,6	75,6	45,9	23,2
Sundbyberg	92,1	81,8	70,0	38,4	17,6
Södertälje	84,0	69,9	52,2	30,1	16,6
Tyresö	88,8	77,3	61,9	37,0	13,8
Täby	92,8	86,3	76,5	44,7	17,3
Upplands Väsby	86,8	73,1	64,0	38,9	19,1
Upplands-Bro	90,6	79,4	61,3	37,1	17,1
Vallentuna	91,6	83,3	73,0	43,0	15,7
Vaxholm	92,0	89,6	77,6	42,6	15,8
Värmdö	91,3	83,6	70,2	36,3	17,7
Österåker	97,2	91,3	79,4	41,5	12,2
Stockholms län	91,6	83,0	71,0	41,8	20,2
Enköping	86,9	74,2	60,6	29,1	11,9
Heby	87,5	72,5	59,7	26,7	13,9
Håbo	88,5	74,4	60,4	30,5	16,1
Knivsta	92,0	86,1	79,0	37,7	17,5
Tierp	85,9	74,0	65,1	30,4	20,4
Uppsala	91,4	83,0	74,5	40,5	23,4
Älvkarleby	88,0	69,0	54,0	21,0	14,0
Östhammar	87,7	75,9	64,4	27,5	18,9
Uppsala län	90,1	80,2	70,5	36,4	20,5
Eskilstuna	87,2	76,1	61,7	29,8	12,9
Flen	90,1	76,2	59,6	32,8	15,1
Gnesta	88,2	80,8	60,4	39,3	22,2
Katrineholm	92,0	82,4	72,4	48,6	28,5
Nyköping	86,0	74,4	57,4	29,9	13,0
Oxelösund	82,4	61,5	52,3	24,8	5,5
Strängnäs	91,1	83,3	72,3	42,6	14,9
Trosa	83,2	69,2	57,9	34,6	12,1
Vingåker	75,8	60,9	54,7	31,3	21,9
Södermanlands län	87,6	76,4	62,6	34,1	15,3

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Boxholm	81,3	66,7	54,2	22,9	12,5
Finspång	84,3	68,4	64,2	37,9	15,4
Kinda	91,5	86,2	70,2	43,6	29,8
Linköping	90,6	80,0	69,2	35,4	17,6
Mjölby	83,1	70,8	59,0	29,1	12,2
Motala	89,4	74,6	61,9	33,9	13,2
Norrköping	86,7	75,8	62,4	32,8	14,2
Söderköping	84,6	78,5	63,8	26,9	13,2
Vadstena	93,6	76,6	68,1	57,4	19,1
Valdemarsvik	68,3	53,3	41,7	15,0	0,0
Ydre	86,2	75,9	69,0	31,0	3,4
Åtvidaberg	81,7	66,3	56,7	33,7	13,5
Ödeshög	88,9	69,4	61,1	47,2	29,4
Östergötlands län	87,7	76,2	64,5	33,9	15,4
Aneby	71,4	63,5	50,8	26,7	14,3
Eksjö	82,8	70,4	59,2	27,5	7,2
Gislaved	75,5	63,5	51,6	26,0	13,2
Gnosjö	85,7	73,1	58,7	28,6	15,2
Habo	88,5	79,1	64,5	29,6	13,2
Jönköping	87,1	76,8	64,3	32,0	14,6
Mullsjö	82,7	77,3	70,7	37,3	18,7
Nässjö	80,7	70,3	55,0	30,4	10,0
Sävsjö	86,2	72,6	59,0	37,9	18,3
Tranås	82,7	71,1	49,4	17,4	5,6
Vaggeryd	89,1	76,3	57,8	27,7	16,7
Vetlanda	88,5	74,0	63,5	35,5	18,2
Värnamo	83,1	70,8	59,8	29,8	13,3
Jönköpings län	84,8	73,6	60,5	30,4	13,8
Alvesta	82,6	69,2	61,0	22,6	7,2
Lessebo	77,6	62,7	55,2	31,3	19,4
Ljungby	82,3	70,9	55,8	25,7	7,7
Markaryd	90,0	69,0	53,0	26,3	16,5
Tingsryd	81,8	75,3	63,0	38,3	26,0
Uppvidinge	84,6	73,6	62,6	31,9	15,4
Växjö	90,7	78,6	66,4	35,1	15,8
Älmhult	88,4	77,2	66,7	32,3	12,2
Kronobergs län	87,5	75,3	63,2	31,9	14,1
Borgholm	95,2	85,5	77,0	47,5	31,1
Emmaboda	94,3	85,7	70,0	47,1	24,3
Hultsfred	88,0	68,4	59,2	29,6	17,5
Högsby	84,0	80,0	68,0	32,0	14,3
Kalmar	89,6	82,1	70,0	33,7	12,7
Mönsterås	82,5	67,0	63,1	31,1	17,5
Mörbylånga	85,4	78,0	67,1	32,9	11,0
Nybro	79,8	67,9	56,0	30,4	13,7
Oskarshamn	86,4	75,1	61,8	28,1	14,6
Torsås	86,7	58,3	43,3	23,3	13,3
Vimmerby	81,0	61,3	52,5	25,3	6,7

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Västervik	89,0	76,2	59,5	33,9	15,7
Kalmar län	87,2	75,8	63,6	32,4	14,2
Gotlands län	86,3	78,0	69,0	43,2	20,7
Karlshamn	84,2	68,8	57,9	27,0	14,1
Karlskrona	92,7	83,2	68,9	40,2	24,0
Olofström	79,6	69,4	47,2	19,6	13,1
Ronneby	83,8	71,1	58,3	33,3	18,1
Sölvesborg	78,9	63,4	45,7	25,7	18,9
Blekinge län	87,1	75,2	60,9	33,5	19,8
Bjuv	84,0	79,1	53,2	37,1	17,8
Bromölla	68,8	60,4	43,2	16,5	4,3
Burlöv	86,1	73,2	68,9	*	23,9
Båstad	90,0	80,0	63,3	24,5	5,8
Eslöv	85,6	73,2	63,1	*	14,2
Helsingborg	84,3	71,1	56,7	32,8	17,0
Hässleholm	81,3	65,2	45,6	23,4	13,7
Höganäs	87,0	79,8	68,1	35,7	18,4
Hörby	85,8	73,8	63,8	38,3	22,7
Höör	79,6	66,4	58,6	*	16,0
Klippan	79,5	67,5	54,3	22,5	10,6
Kristianstad	81,4	68,5	52,1	26,2	13,8
Kävlinge	88,8	74,8	61,1	28,4	10,7
Landskrona	79,9	66,7	49,4	26,6	13,6
Lomma	90,9	81,5	71,5	37,5	10,5
Lund	91,4	84,7	76,2	49,5	23,6
Malmö	85,2	73,6	62,4	34,3	18,6
Osby	87,5	72,8	60,3	38,5	25,6
Perstorp	73,2	59,2	50,7	32,9	12,9
Simrishamn	82,8	68,7	58,3	36,2	25,3
Sjöbo	91,2	80,0	63,5	32,4	8,2
Skurup	87,2	74,3	69,6	42,2	16,4
Staffanstorps	*	70,7	58,6	*	10,5
Svalöv	83,1	71,4	54,6	28,8	14,6
Svedala	81,6	71,2	51,8	23,0	10,5
Tomelilla	84,3	75,6	49,6	16,0	1,6
Trelleborg	85,9	72,3	58,5	37,1	21,7
Vellinge	90,5	82,4	63,0	27,0	9,9
Ystad	89,2	75,8	64,6	31,4	13,7
Åstorp	83,5	70,1	53,1	25,3	8,9
Ängelholm	88,1	80,2	70,4	40,6	15,4
Örkelljunga	84,0	69,1	52,6	16,8	8,4
Östra Göinge	81,7	66,9	43,4	31,8	8,5
Skåne län	85,2	73,7	60,4	33,3	16,4
Falkenberg	86,6	71,1	58,6	24,4	11,7
Halmstad	87,3	75,3	62,2	31,0	11,1
Hylte	89,2	75,7	64,9	31,5	14,5
Kungsbacka	90,2	80,1	63,7	24,9	5,7
Laholm	88,3	74,0	62,3	26,5	9,9
Varberg	86,4	74,8	61,5	23,3	7,8

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Hallands län	88,0	75,9	62,1	26,6	9,0
Ale	84,5	71,6	52,9	21,3	5,8
Alingsås	85,8	72,9	62,7	32,1	13,5
Bengtsfors	81,6	67,8	57,5	34,5	14,9
Bollebygd	88,0	71,1	56,7	14,1	6,7
Borås	84,4	73,6	60,1	36,1	14,9
Dals-Ed	90,2	68,6	62,7	37,3	9,8
Essunga	85,1	83,0	57,4	27,7	4,3
Falköping	85,0	75,8	51,4	*	14,6
Färgelanda	87,9	74,2	62,1	24,2	6,7
Grästorp	*	*	*	*	*
Gullspång	90,6	84,4	71,9	34,4	21,9
Göteborg	88,3	79,3	66,5	35,3	*
Götene	77,6	64,8	48,0	26,6	12,4
Herrljunga	83,3	76,7	70,0	51,1	31,1
Hjo	85,4	76,7	66,0	35,0	6,9
Härryda	85,8	77,1	62,8	26,0	9,5
Karlsborg	80,0	64,0	52,0	22,0	12,0
Kungälv	85,0	69,9	60,9	*	10,8
Lerum	91,7	81,7	67,1	32,0	8,2
Lidköping	84,2	71,5	58,1	24,9	8,6
Lilla Edet	93,7	79,4	49,2	19,8	5,6
Lysekil	84,6	72,6	54,7	21,2	6,8
Mariestad	85,2	71,6	57,2	31,3	14,0
Mark	82,5	71,7	59,8	33,8	15,2
Mellerud	72,5	60,0	51,3	31,3	18,8
Munkedal	84,7	69,5	52,5	34,7	16,1
Mölndal	89,8	79,9	64,6	33,9	12,7
Orust	87,4	73,1	54,6	20,2	6,7
Partille	89,9	81,8	63,7	25,9	8,6
Skara	81,5	67,3	45,8	24,4	13,1
Skövde	89,1	77,8	62,0	28,7	10,7
Sotenäs	85,7	80,0	58,6	38,6	10,0
Stenungsund	85,2	75,2	57,2	25,1	7,5
Strömstad	92,8	77,6	64,0	32,3	16,0
Svenljunga	78,2	63,6	41,8	17,8	6,5
Tanum	88,7	80,6	77,4	46,7	23,1
Tibro	75,5	62,1	45,6	20,2	9,6
Tidaholm	81,8	66,1	44,6	27,3	8,2
Tjörn	88,7	81,1	60,1	28,5	11,3
Tranemo	83,5	68,7	52,2	33,3	19,1
Trollhättan	81,3	66,4	52,8	29,2	16,9
Töreboda	81,7	65,1	45,8	27,7	10,7
Uddevalla	86,0	70,5	56,5	30,3	14,3
Ulricehamn	90,3	82,4	71,1	32,5	12,3
Vara	87,7	67,2	42,6	14,8	1,6
Värgårda	85,7	74,1	64,6	40,9	14,0
Vänersborg	84,5	72,7	56,4	25,1	13,5
Åmål	87,7	78,3	66,0	34,9	18,1
Öckerö	93,5	86,2	66,7	23,6	13,0

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Västra Götalands län	86,8	75,9	61,7	31,7	14,2
Arvika	84,9	71,0	59,1	36,9	18,5
Eda	82,4	64,9	46,6	20,5	9,9
Filipstad	72,5	59,3	45,1	31,1	19,6
Forshaga	82,8	68,0	54,7	28,8	12,4
Grums	73,0	53,5	43,3	18,0	8,9
Hagfors	86,8	65,2	50,5	23,7	12,2
Hammarö	89,9	77,4	64,8	35,2	14,6
Karlstad	87,7	76,8	68,0	39,6	14,9
Kil	78,1	62,0	51,8	20,4	5,8
Kristinehamn	82,4	65,1	52,4	24,1	11,3
Munkfors	73,9	65,2	50,0	24,4	6,3
Storfors	87,0	*	45,8	17,4	4,0
Sunne	89,3	75,4	63,9	31,1	10,7
Säffle	85,5	70,9	50,8	*	11,8
Torsby	81,7	78,5	64,1	31,0	10,5
Årjäng	90,1	74,3	49,5	27,7	10,9
Värmlands län	84,9	71,3	59,2	32,0	13,2
Askersund	75,2	68,8	45,9	20,0	11,1
Degerfors	79,3	70,7	58,6	31,0	13,0
Hallsberg	80,0	65,8	55,2	29,6	13,9
Hällefors	77,3	71,2	60,6	39,4	22,7
Karlskoga	78,8	62,7	51,9	27,1	12,1
Kumla	87,5	73,0	63,3	36,3	16,2
Laxå	81,5	66,7	56,6	26,4	9,6
Lekeberg	88,2	76,5	68,2	27,1	14,8
Lindesberg	87,8	77,1	64,9	36,9	19,4
Ljusnarsberg	85,2	76,9	69,2	38,5	3,8
Nora	91,3	78,6	67,0	43,7	23,3
Örebro	86,7	76,4	65,3	36,9	17,2
Örebro län	85,1	73,8	62,5	34,7	16,4
Arboga	82,1	74,8	60,4	32,4	14,5
Fagersta	86,3	74,6	66,4	33,9	21,9
Hallstahammar	72,3	62,0	46,0	20,6	10,1
Kungsör	77,8	65,3	54,2	26,4	16,7
Köping	84,2	66,0	56,7	31,3	13,9
Norberg	83,1	66,2	50,0	29,0	9,4
Sala	86,6	72,0	57,3	30,2	7,9
Skinnskatteberg	84,0	68,0	52,0	24,0	0,0
Surahammar	84,2	60,5	44,7	27,6	21,6
Västerås	86,9	74,3	60,7	33,4	14,2
Västmanlands län	85,1	71,7	58,4	31,6	13,9
Avesta	88,9	81,7	67,6	46,4	24,4
Borlänge	87,5	74,4	60,0	37,0	18,8
Falun	94,2	85,2	76,8	43,4	18,2
Gagnef	90,3	83,0	69,5	45,4	25,3
Hedemora	84,2	69,7	51,3	31,6	17,1
Leksand	93,3	84,6	71,9	39,0	18,7

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Ludvika	85,9	68,9	61,8	30,3	12,2
Malung	91,1	89,2	73,1	40,7	16,1
Mora	91,1	79,8	69,2	39,4	16,0
Orsa	93,8	82,8	53,1	32,8	12,5
Rättvik	86,8	75,0	61,8	34,2	17,9
Smedjebacken	83,7	58,1	50,0	14,0	7,0
Säter	86,8	76,3	66,7	35,1	13,0
Vansbro	90,8	76,0	57,9	25,3	13,2
Älvdalen	84,3	71,4	55,7	30,0	18,6
Dalarnas län	89,5	77,9	65,5	37,3	17,3
Bollnäs	85,7	73,8	52,0	21,1	11,5
Gävle	89,0	77,2	63,6	34,9	15,5
Hofors	82,0	60,7	44,8	26,1	20,5
Hudiksvall	87,0	75,1	62,1	34,3	16,4
Ljusdal	89,4	77,1	68,2	35,9	11,8
Nordanstig	86,5	84,0	70,4	42,9	10,1
Ockelbo	90,9	76,4	64,8	33,3	13,2
Ovanåker	87,8	73,7	62,5	33,7	10,9
Sandviken	85,7	75,0	63,4	36,7	21,5
Söderhamn	80,3	70,1	57,5	27,0	17,3
Gävleborgs län	87,1	75,4	61,8	33,1	15,6
Härnösand	88,8	79,4	68,0	30,0	7,2
Kramfors	86,3	77,2	67,7	46,0	37,8
Sollefteå	85,4	69,5	49,4	25,0	14,4
Sundsvall	90,0	79,2	67,4	34,7	12,4
Timrå	90,6	83,8	71,3	25,4	6,3
Ånge	94,2	87,0	81,2	31,9	8,8
Örnsköldsvik	87,2	77,6	64,8	28,8	7,3
Västernorrlands län	88,9	78,6	66,4	32,1	11,7
Berg	81,7	66,7	53,3	28,3	20,0
Bräcke	82,0	65,2	57,1	26,8	17,5
Härjedalen	90,8	78,9	64,5	30,7	10,7
Krokom	90,0	83,5	73,9	39,5	13,4
Ragunda	91,1	75,6	64,4	31,1	11,4
Strömsund	88,7	83,5	74,0	35,8	26,8
Åre	93,1	85,3	75,7	47,4	25,4
Östersund	91,4	84,1	72,2	40,2	15,9
Jämtlands län	90,4	82,1	70,8	38,6	17,0
Bjurholm	78,3	56,5	43,5	17,4	13,0
Dorotea	85,2	77,8	74,1	40,7	3,7
Lycksele	88,1	81,5	72,6	36,8	20,6
Malå	90,0	76,7	50,0	20,0	6,7
Nordmaling	86,4	81,5	71,6	35,8	14,8
Norsjö	84,8	80,4	43,5	0,0	0,0
Robertsfors	93,2	81,0	75,9	25,9	15,5
Skellefteå	85,3	72,8	57,4	22,9	7,8
Sorsele	90,5	85,7	66,7	23,8	9,5
Storuman	96,4	91,1	73,7	52,6	10,5

Tabell 15 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer

Kommun/län	Andel (%) enbart eller delvis ammade vid				
	2 månader	4 månader	6 månader	9 månader	12 månader
Umeå	91,9	84,4	72,4	33,7	17,3
Vilhelmina	91,0	80,8	73,1	29,5	10,3
Vindeln	83,6	78,7	55,7	23,0	15,0
Vännäs	88,4	75,6	58,1	43,0	25,6
Åsele	91,3	78,3	69,6	17,4	4,3
Västerbottens län	89,4	80,4	67,0	30,4	14,1
Arjeplog	100,0	90,0	65,0	25,0	15,0
Arvidsjaur	84,0	74,0	62,0	36,2	9,5
Boden	87,9	80,4	65,0	32,8	12,4
Gällivare	89,5	77,2	69,8	44,4	20,6
Haparanda	86,9	71,7	59,6	38,4	25,3
Jokkmokk	90,0	80,0	80,0	55,0	22,5
Kalix	84,2	77,4	67,7	36,1	12,8
Kiruna	90,0	79,3	67,6	38,2	15,5
Luleå	88,4	78,4	66,2	32,2	14,8
Pajala	90,2	88,2	78,4	48,0	44,9
Piteå	83,2	70,2	56,3	27,0	10,3
Älvsbyn	81,6	72,4	68,4	40,8	11,8
Övertorneå	71,1	63,2	42,1	31,6	26,3
Norrbottens län	87,1	76,8	64,7	34,4	15,3
Hela riket	88,1	77,5	64,8	35,0	16,4

2. Föräldrars rökvanor

Drygt 13 procent av barnen födda år 2009 hade en familjemedlem som rökte under barnets första levnadsmånad. Bland mammorna rökte drygt 5 procent, vilket är en minskning med 3,7 procent sedan år 2000. Över 11 procent av papporna rökte under barnets första månad. Det är en minskning med 3,2 procent sedan år 2000 (tabell 16). Vid 8 månaders ålder rökte mindre än 7 procent av barnens mödrar och mindre än 11 procent av fäderna. Nästan 14 procent av barnen hade minst en rökare i familjen vid denna ålder (tabell 17).

De regionala skillnaderna är stora. Värmlands och Västmanlands län utmärker sig med att ha de högsta andelarna, nästan 8 procent, rökande mammor under barnets första levnadsmånad. Den lägsta andelen rökande föräldrar under första levnadsmånaden hade Västerbottens län, med nästan 3 procent av mammorna och 6 procent av papporna som rökte.

Hälsoeffekter

Rökning är den enskilt största förebyggbara riskfaktorn för sjukdom och för tidig död i världen och sambandet mellan rökning och sjukdom har varit känt sedan mitten av 1960-talet. Sedan början av 1980-talet har vetenskapliga studier publicerats som visar att även miljötobaksrök (passiv rökning) kan vara farligt för hälsan. De första studierna visade att personer som var gifta med rökare löpte högre risk att insjukna i lungcancer, jämfört med dem vars partner inte rökte. Därefter har beläggen för miljötobakens skadeverkningar stärkts och kommit att omfatta fler hälsoeffekter, bland annat hjärtkärlsjukdomar, luftvägsinfektioner hos barn och plötslig spädbarnsdöd.

Flera vetenskapliga studier har visat att risken för plötslig spädbarnsdöd fördubblas om mamman röker under graviditeten. Epidemiologiska studier har också visat att risken för plötslig spädbarnsdöd ökar om mamman endast rökt efter graviditeten eller om bara pappan rökt. Antalet rapporterade fall av plötslig spädbarnsdöd i Sverige har sjunkit från en topp på 146 fall 1990 till 15 fall 2010. Denna minskning beror framför allt på att en stor majoritet av spädbarnen numera sover på rygg istället för på mage. Eftersom det är svårt att skilja på effekterna av föräldrarnas rökning under och efter graviditeten är det komplicerat att beräkna hur stor andel av fallen som beror på tobaksrök.

En metaanalys av ett stort antal studier visar att risken för plötslig spädbarnsdöd fördubblas om någon av föräldrarna röker sedan barnet fötts (Anderson HR, Cook DG. Passive smoking and sudden infant death syndrome: review of the epidemiological evidence. *Thorax* 1997;52(11):1003–9). Enligt beräkningar från Miljöhälsorapport 2005, kan bara något enstaka fall av plötslig spädbarnsdöd årligen tillskrivas exponering för tobaksrök (Socialstyrelsen, *Miljöhälsorapport 2005 och 2009*).

Studier har visat att det finns ett samband mellan tobaksrök i miljön och utveckling av luftvägssjukdomar hos barn. Tobaksrök påverkar kroppens immunförsvar och skadar slemhinnorna i luftvägarna. Små barn är särskilt känsliga eftersom deras immunförsvar inte är färdigutvecklat och spädbarnets luftvägar är trängre än hos vuxna. Barn som utsätts för miljötobaksrök får fler luftvägsinfektioner, fler öroninflammationer och behöver oftare sjukhusvård än barn som inte exponeras. Dessutom får barn som utsätts för tobaksrök, framförallt spädbarn, oftare astmasymtom i form av pipande eller väsande andning (Socialstyrelsen, *Miljöhälsorapport 2009*).

Definitioner

Rökare	En person som röker minst en gång dagligen, dvs. drar i sig rök från cigarett, cigarill, cigarr eller tobak i pipa eller något annat som innehåller tobak. Detta gäller även den person som alltid röker utomhus. Så kallade "feströkare" dvs. en person som röker någon enstaka cigarett "någon gång ibland" räknas inte som rökare.
Rökare i barnets hemmiljö	Moder och/eller fader som stadigvarande bor med barnet och är rökare enligt definitionen ovan. Sambo, äldre syster, far- eller morföräldrar eller någon annan person som stadigvarande bor tillsammans med barnet och som röker enligt definitionen. Med stadigvarande avses att personen bor på samma adress som barnet minst 14 dagar per månad.
Uppgift saknas	Journaler där man ej kan bedöma om mamma, pappa eller någon annan i familjen röker.

Datainsamling

Uppgifter om rökvanor bland spädbarnsföräldrar började samlas in på 1990-talet. I början skedde detta i varierande omfattning, men från och med 1998 samlar respektive landsting in statistik över föräldrars rökvanor från barnhälsovården. Respektive barnhälsovårdsöverläkare eller samordnande BHV-sjuksköterska/vårdutvecklare ansvarar för att uppgifterna samlas in och lämnas vidare till Socialstyrelsen.

Föräldrarnas rökvanor dokumenteras i barnhälsovårdsjournalen vid fyra tillfällen men rapporteras till Socialstyrelsen vid två tillfällen: första gången när barnet är mellan noll och fyra veckor gammalt och andra gången när barnet är cirka åtta månader gammalt.

Tillförlitlighet och bortfall

Genom annan statistikinsamling som sker vid landets barnhälsovårdsenheter vet vi idag att barnavårdscentralerna når cirka 99 procent av alla barn under det första levnadsåret. Kontakten sker i samband med hälsoundersökningar,

rådgivning (gällande exempelvis amning, sömn, föräldraskap) och vaccinationer m.m.

Vid uppföljning och rapportering i denna storleksklass (cirka 100 000 barn per år) kan man inte utesluta att några journaluppgifter saknas vid den årliga sammanställningen. Ett mindre antal journaluppgifter är dessutom svåra att tolka. Det finns flera orsaker till bortfall eller att journaler inte är bedömbara. Förutom bristande journalföring finns ca 1 000 adoptivbarn där uppgifter om rökvanor saknas. Övergången till datoriserade journalsystem har också medfört problem. De journaler där uppgifter om föräldrarnas rökvanor saknas ligger utanför samtliga beräkningar i denna publikation, och för helhetsbedömningen bedöms bortfallet inte ha någon betydelse. De kommuner där bortfallet är 30 procent eller mer har markerats med en asterisk * (tabell 20).

Diagram

Diagram 11. Andel rökande föräldrar, barn födda 1999–2009.

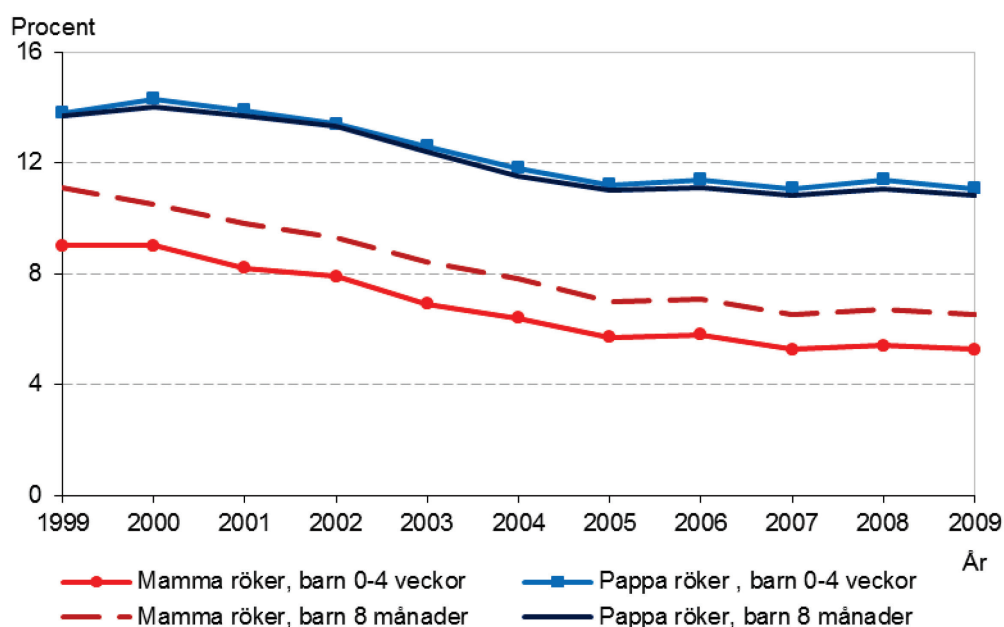

Diagram 12. Andel rökande mammor per län, barn födda 2009.

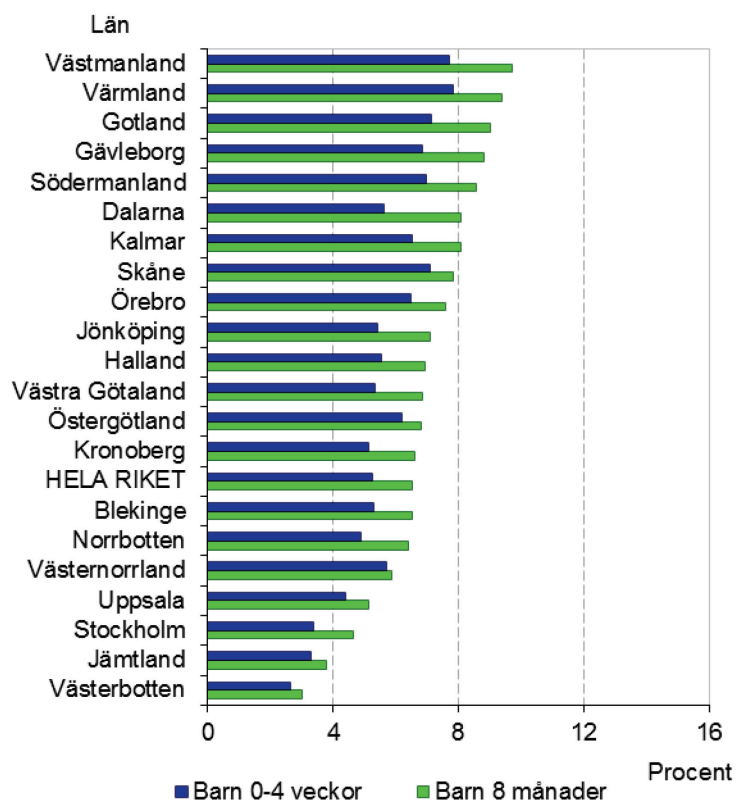
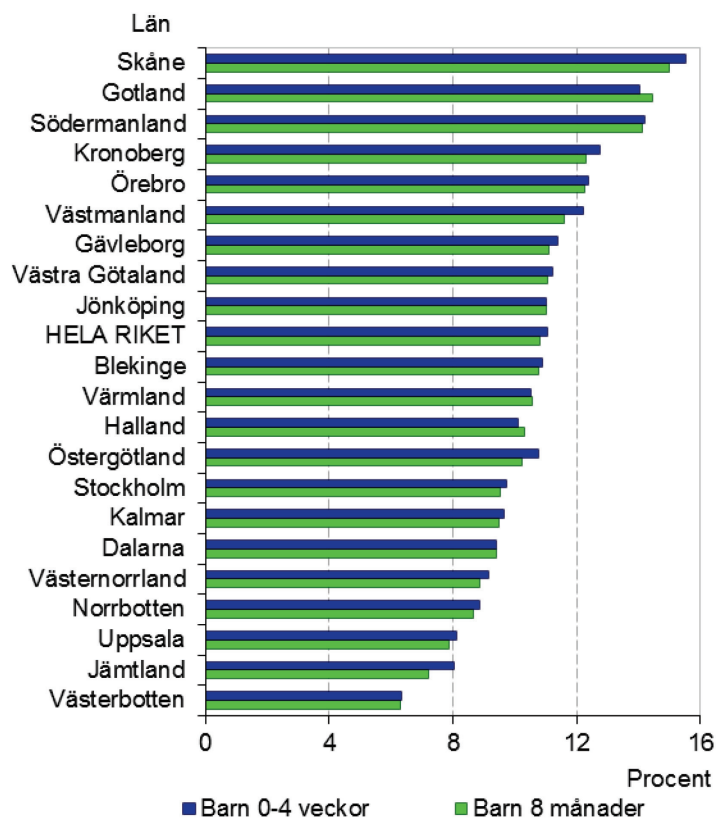

Diagram 13. Andel rökande pappor per län, barn födda 2009.

Tabeller

Tabell 16. Rökvanor bland föräldrar till barn vid 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2009.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
1999	7 522	9,0	6,3	11 356	13,8	7,5	11 864	18,0	25,7
2000	7 760	9,0	5,2	12 190	14,3	6,4	13 948	18,2	15,7
2001	7 312	8,2	3,3	12 173	13,9	4,4	13 962	17,7	14,2
2002	7 241	7,9	4,3	12 236	13,4	4,3	14 906	17,7	7,9
2003	6 794	6,9	2,8	12 259	12,6	3,6	15 242	16,3	7,1
2004	6 360	6,4	2,8	11 535	11,8	3,7	14 047	14,9	7,2
2005	5 683	5,7	3,7	11 008	11,2	4,5	13 167	13,9	8,1
2006	6 015	5,8	3,3	11 648	11,4	4,2	13 880	14,0	7,5
2007	5 778	5,5	3,2	11 717	11,3	4,2	13 691	13,2	4,7
2008	5 766	5,4	3,3	12 009	11,4	4,3	13 978	13,2	4,3
2009	5 743	5,3	3,0	11 963	11,1	4,1	14 318	13,2	4,1

Tabell 17. Rökvanor bland föräldrar till barn vid 8 månaders ålder samt rökare i familjen, barn födda 1999–2009.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
1999	8 839	11,1	10,2	10 772	13,7	11,4	12 136	19,2	28,9
2000	8 584	10,5	9,9	11 332	14,0	11,1	13 847	18,9	19,6
2001	8 358	9,8	7,0	11 548	13,7	8,1	14 091	18,6	17,3
2002	8 235	9,3	7,1	11 559	13,3	8,1	14 977	17,7	11,2
2003	7 908	8,4	6,3	11 580	12,4	7,2	15 118	16,7	10,1
2004	7 420	7,8	6,0	10 915	11,5	6,8	14 095	15,4	10,0
2005	6 676	7,0	7,1	10 386	11,0	7,9	13 120	14,3	11,0
2006	6 997	7,1	7,3	10 870	11,1	8,3	13 866	14,6	11,0
2007	6 729	6,7	7,6	10 920	11,0	8,5	13 595	13,7	8,7
2008	6 883	6,7	7,1	11 200	11,1	8,2	13 898	13,7	7,9
2009	6 871	6,5	6,3	11 294	10,8	7,4	14 229	13,6	7,1

Tabell 18. Rökvanor bland föräldrar till barn vid 0–4 veckors ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2009.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
Stockholm	930	3,4	3,9	2 653	9,7	5,1	3 072	11,3	5,4
Uppsala	171	4,4	4,4	313	8,1	5,3	317	8,2	5,3
Södermanland	201	7,0	2,4	405	14,2	3,8	485	16,9	3,4
Östergötland	290	6,2	2,9	497	10,8	4,1	695	15,0	3,6
Jönköping	209	5,4	1,3	421	11,0	2,4	520	13,5	1,9
Kronoberg	105	5,1	2,7	259	12,8	3,9	298	14,6	3,6
Kalmar	146	6,5	1,3	215	9,6	2,0	293	13,1	1,6
Gotland	41	7,1	1,0	80	14,0	1,7	95	16,6	1,4
Blekinge	86	5,3	2,0	176	10,9	2,5	218	13,5	2,2
Skåne	1 021	7,1	3,8	2 222	15,5	4,6	2 616	18,3	4,9
Halland	191	5,5	1,0	348	10,1	1,5	422	12,2	1,2
Västra Götaland	1 006	5,3	2,9	2 089	11,2	4,3	2 524	13,6	4,3
Värmland	214	7,8	2,1	284	10,5	3,2	368	13,6	3,1
Örebro	207	6,5	2,4	390	12,4	4,2	381	12,0	3,1
Västmanland	206	7,7	2,9	323	12,2	3,9	406	15,2	2,8
Dalarna	153	5,6	3,4	254	9,4	4,3	326	12,1	4,6
Gävleborg	191	6,8	1,2	314	11,4	2,7	409	14,8	2,2
Västernorrland	140	5,7	3,0	222	9,2	4,4	267	11,0	4,0
Jämtland	44	3,3	1,0	107	8,0	1,8	124	9,3	1,3
Västerbotten	77	2,6	1,7	184	6,3	2,8	210	7,2	2,9
Norrbottn	114	4,9	2,9	207	8,9	3,3	272	11,8	4,5
Hela riket	5 743	5,3	3,0	11 963	11,1	4,1	14 318	13,2	4,1

Tabell 19. Rökvanor bland föräldrar till barn vid 8 månaders ålder samt rökare i familjen per län, barn födda 2009.

Län	Mamma röker			Pappa röker			Rökare i familjen		
	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas	Antal	%	Uppgift saknas
Stockholm	1 244	4,6	6,7	2 522	9,5	7,8	3 121	11,7	7,5
Uppsala	186	5,1	10,9	282	7,9	12,0	295	8,2	11,8
Södermanland	243	8,6	4,3	395	14,1	5,7	502	17,8	5,1
Östergötland	309	6,8	5,7	461	10,2	6,4	622	13,8	6,0
Jönköping	268	7,1	3,3	413	11,0	4,5	552	14,6	3,8
Kronoberg	133	6,6	4,5	244	12,3	6,1	306	15,4	5,6
Kalmar	180	8,1	2,0	210	9,5	2,6	310	14,0	2,4
Gotland	50	9,0	4,1	80	14,4	4,5	96	17,2	3,8
Blekinge	105	6,5	2,5	173	10,8	3,1	227	14,1	3,1
Skåne	1 082	7,8	7,6	2 060	15,0	8,4	2 481	18,1	8,7
Halland	237	6,9	1,6	352	10,3	2,2	462	13,5	1,7
Västra Götaland	1 202	6,9	9,6	1 906	11,0	11,1	2 361	13,6	10,7
Värmland	248	9,4	5,2	275	10,5	6,7	391	14,9	6,2
Örebro	242	7,6	2,9	383	12,3	4,8	396	12,5	3,6
Västmanland	255	9,7	4,3	301	11,6	5,6	433	16,4	4,1
Dalarna	217	8,1	5,0	250	9,4	5,8	362	13,7	6,2
Gävleborg	242	8,8	2,9	301	11,1	4,3	424	15,6	3,8
Västernorrland	144	5,9	3,4	214	8,9	5,0	271	11,2	4,2
Jämtland	50	3,8	2,4	95	7,2	3,2	115	8,7	2,5
Västerbotten	86	3,0	3,5	179	6,3	4,8	228	8,0	4,2
Norrbottn	148	6,4	4,0	198	8,7	5,4	274	11,9	4,8
Hela riket	6 871	6,5	6,3	11 294	10,8	7,4	14 229	13,6	7,1

Tabell 20. Rökvanor bland föräldrar samt rökare i familjen efter kommun, barn födda 2009.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	<u>Barnets ålder 0–4 veckor</u>			<u>Barnets ålder 8 månader</u>		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Botkyrka	6,7	22,2	24,6	9,7	20,8	24,5
Danderyd	1,4	1,7	2,5	1,5	1,9	2,8
Ekerö	1,5	3,2	3,5	2,3	2,9	4,1
Haninge	6,1	15,0	17,4	8,0	13,3	16,4
Huddinge	4,5	13,8	15,8	6,9	14,9	17,7
Järfälla	3,5	11,2	12,9	6,3	11,7	14,9
Lidingö	2,2	4,8	6,8	2,6	5,0	6,1
Nacka	1,5	5,0	5,9	2,3	4,7	5,8
Norrtälje	7,0	13,3	17,0	9,3	12,9	17,2
Nykvarn	0,9	4,5	5,3	2,7	6,4	9,0
Nynäshamn	10,8	19,1	24,9	12,0	17,7	23,8
Salem	7,8	11,9	14,0	7,3	8,5	12,4
Sigtuna	6,1	13,6	15,6	6,4	11,7	14,5
Sollentuna	2,6	8,2	9,6	3,7	7,9	9,6
Solna	1,3	5,5	6,4	2,0	5,4	6,5
Stockholm	2,5	8,6	9,7	3,5	8,6	10,2
Sundbyberg	2,7	7,0	7,8	3,8	7,2	9,0
Södertälje	5,4	20,5	22,6	8,7	20,5	23,7
Tyresö	4,6	7,9	11,1	6,2	7,9	12,4
Täby	1,0	4,1	5,0	2,1	4,0	5,5
Upplands Väsby	4,6	12,1	13,7	5,6	11,6	14,8
Upplands-Bro	9,3	16,0	21,2	10,0	14,3	21,5
Vallentuna	6,3	6,4	10,5	7,1	5,6	10,5
Vaxholm	0,0	1,4	1,5	0,0	1,4	1,5
Värmdö	3,4	5,5	7,6	3,7	6,0	7,8
Österåker	2,6	3,9	5,8	4,1	4,3	7,6
Stockholms län	3,4	9,7	11,3	4,6	9,5	11,7
Enköping	5,3	8,9	8,9	6,5	8,5	8,5
Heby	9,1	11,7	11,7	12,7	11,2	12,7
Håbo	5,8	5,8	5,8	5,7	6,3	6,3
Knivsta	5,5	8,4	8,4	4,5	8,1	8,1
Tierp	6,0	8,3	8,3	9,1	8,6	9,1
Uppsala	3,2	8,1	8,1	3,5	7,8	7,8
Älvkarleby	10,4	9,5	10,4	11,7	9,8	11,7
Östhammar	7,5	6,0	7,5	10,0	6,0	10,0
Uppsala län	4,4	8,1	8,2	5,1	7,9	8,2
Eskilstuna	6,3	16,7	18,7	7,8	16,3	19,1
Flen	14,3	18,6	24,8	14,1	17,1	25,0
Gnesta	3,0	7,1	7,1	8,2	8,2	11,9
Katrineholm	5,6	13,2	15,6	8,3	13,5	16,1
Nyköping	6,9	11,4	14,0	8,0	12,5	16,3

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Oxelösund	13,8	14,7	20,2	14,7	15,0	20,6
Strängnäs	5,4	9,3	13,4	6,2	7,7	13,1
Trosa	3,8	15,7	16,2	7,7	15,7	16,2
Vingåker	16,9	27,4	32,3	20,0	29,0	35,4
Södermanlands län	7,0	14,2	16,9	8,6	14,1	17,8
Boxholm	10,4	6,4	10,4	14,6	8,5	14,6
Finspång	6,4	12,9	14,2	10,6	14,3	16,6
Kinda	4,2	7,4	9,5	4,2	7,4	9,5
Linköping	4,5	7,8	10,3	4,6	7,1	9,5
Mjölby	6,8	9,1	13,9	7,8	7,2	11,4
Motala	5,7	9,8	12,7	5,7	9,1	12,2
Norrköping	7,7	13,9	20,2	8,5	13,4	17,7
Söderköping	4,7	10,2	12,5	4,7	8,6	11,8
Vadstena	4,3	14,9	25,5	5,7	14,9	25,5
Valdemarsvik	12,1	21,8	33,9	13,8	21,8	33,9
Ydre	13,8	13,8	20,7	13,8	13,8	17,2
Åtvidaberg	6,7	8,7	14,4	6,7	10,6	15,4
Ödeshög	2,8	8,3	11,1	2,8	8,3	11,1
Östergötlands län	6,2	10,8	15,0	6,8	10,2	13,8
Aneby	6,5	16,9	16,1	8,2	19,0	19,7
Eksjö	5,3	9,0	10,7	5,9	8,4	11,2
Gislaved	9,4	16,5	19,4	13,8	16,6	21,4
Gnosjö	7,6	24,0	30,8	12,4	22,1	32,7
Habo	4,1	3,4	6,8	4,2	4,9	7,4
Jönköping	4,0	9,6	11,1	5,1	10,0	12,3
Mullsjö	5,3	10,7	13,3	6,7	9,3	14,7
Nässjö	7,0	11,6	16,7	6,6	11,2	15,7
Sävsjö	6,9	15,9	21,6	8,0	14,4	20,4
Tranås	5,0	10,3	13,1	5,9	6,7	13,5
Vaggeryd	7,2	11,9	15,1	10,3	13,2	18,6
Vetlanda	6,1	12,2	15,2	9,5	12,2	17,6
Värnamo	5,0	8,8	11,3	7,7	9,4	11,8
Jönköpings län	5,4	11,0	13,5	7,1	11,0	14,6
Alvesta	8,8	19,3	18,4	9,8	19,8	18,9
Lessebo	9,0	15,4	17,9	13,2	16,7	26,9
Ljungby	6,6	10,3	12,3	9,5	9,9	14,8
Markaryd	10,5	16,5	19,0	14,2	16,5	21,7
Tingsryd	3,5	6,0	7,1	6,0	6,0	10,8
Uppvidinge	6,7	17,8	18,9	7,7	17,6	18,7
Växjö	3,9	12,6	15,2	4,9	12,0	14,6
Älmhult	1,6	7,9	9,0	2,2	5,9	9,1
Kronobergs län	5,1	12,8	14,6	6,6	12,3	15,4

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Borgholm	10,0	8,3	16,7	10,2	8,5	16,9
Emmaboda	7,1	11,4	11,4	7,1	11,4	11,4
Hultsfred	5,0	10,1	13,0	9,2	11,2	18,4
Högsby	14,3	18,8	22,4	16,0	18,4	22,9
Kalmar	5,5	7,7	10,9	6,3	7,8	11,6
Mönsterås	8,8	16,7	19,6	10,8	15,7	21,6
Mörbylånga	4,3	4,9	9,1	3,0	4,3	6,7
Nybro	7,6	12,4	18,8	11,2	13,6	22,5
Oskarshamn	4,0	11,8	13,4	6,2	10,8	13,4
Torsås	6,7	5,3	10,0	10,0	5,3	13,3
Vimmerby	9,7	7,9	11,5	10,3	7,9	12,1
Västervik	7,3	11,1	14,4	10,1	10,2	14,8
Kalmar län	6,5	9,6	13,1	8,1	9,5	14,0
Gotlands län	7,1	14,0	16,6	9,0	14,4	17,2
Karlshamn	6,5	9,8	12,1	7,1	9,9	13,5
Karlskrona	2,4	8,7	9,5	3,5	8,4	9,4
Olofström	3,7	12,3	16,7	9,3	13,3	23,4
Ronneby	10,2	16,0	20,1	11,3	15,8	20,1
Sölvesborg	8,0	12,5	19,3	8,5	12,5	19,9
Blekinge län	5,3	10,9	13,5	6,5	10,8	14,1
Bjuv	18,6	23,5	30,2	20,5	25,5	34,8
Bromölla	10,7	18,1	22,5	12,3	12,6	20,0
Burlöv	11,0	27,2	28,4	14,0	28,4	29,1
Båstad	8,5	12,0	15,5	7,1	11,3	14,2
Eslöv	10,3	13,7	18,5	11,8	12,6	17,4
Helsingborg	7,5	17,2	21,0	8,2	17,5	21,6
Hässleholm	7,1	19,2	23,6	11,2	20,4	25,2
Höganäs	6,4	9,1	12,1	5,9	7,8	10,6
Hörby	9,4	20,3	23,0	10,1	16,8	22,3
Höör	8,9	12,4	13,0	12,5	11,1	13,3
Klippan	10,6	15,9	21,8	11,0	15,3	21,0
Kristianstad	8,5	14,9	17,7	7,7	14,8	16,5
Kävlinge	4,2	8,8	11,7	4,3	6,6	9,7
Landskrona	11,8	23,9	27,6	13,3	24,9	27,6
Lomma	2,0	2,5	3,3	2,0	2,5	3,3
Lund	2,8	6,7	7,2	2,6	6,5	6,9
Malmö	6,5	18,9	21,5	7,1	17,9	20,7
Osby	8,9	14,2	16,3	9,8	14,3	16,5
Perstorp	11,0	19,7	26,0	13,9	21,4	29,2
Simrishamn	5,5	12,8	14,7	8,5	12,3	14,8
Sjöbo	7,1	13,6	15,4	7,7	12,4	16,0
Skurup	8,2	21,2	24,0	9,7	20,0	23,4

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Staffanstorps	3,7	10,0	12,1	7,8	9,4	*
Svalöv	11,9	19,4	22,4	12,8	17,6	23,2
Svedala	4,4	7,6	12,4	5,3	6,9	10,8
Tomelilla	7,9	18,3	17,3	9,4	16,7	18,9
Trelleborg	12,0	20,6	22,5	11,4	18,5	22,0
Vellinge	3,0	5,8	7,6	1,7	5,1	7,9
Ystad	3,3	10,9	13,0	5,8	11,6	15,6
Åstorp	9,4	20,8	24,0	11,0	20,5	25,3
Ängelholm	5,3	8,0	11,1	4,7	6,9	9,7
Örkelljunga	11,7	16,5	22,3	10,9	18,5	19,6
Östra Göinge	11,4	17,6	22,0	14,5	20,0	23,7
Skåne län	7,1	15,5	18,3	7,8	15,0	18,1
Falkenberg	6,6	12,0	14,5	7,9	11,4	14,3
Halmstad	6,4	12,9	14,8	7,6	13,5	17,1
Hylte	10,7	20,7	21,4	12,5	19,6	22,3
Kungsbacka	2,5	5,3	6,0	3,9	5,4	7,2
Laholm	8,6	13,2	16,8	9,1	13,2	17,3
Varberg	6,0	9,1	12,8	7,8	9,4	13,8
Hallands län	5,5	10,1	12,2	6,9	10,3	13,5
Ale	6,3	7,2	11,1	7,1	8,0	13,8
Alingsås	5,2	9,5	10,5	6,5	8,8	10,7
Bengtstors	10,3	14,0	20,9	13,8	15,1	24,4
Bollebygd	4,3	5,4	9,7	4,3	5,4	6,5
Borås	6,6	14,2	15,7	8,2	13,8	16,1
Dals-Ed	4,0	14,0	4,1	10,0	14,0	18,4
Essunga	6,4	10,6	14,9	8,5	10,6	14,9
Falköping	5,5	10,9	12,6	8,1	11,7	14,4
Färgelanda	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1	16,7
Grästorps	12,5	10,7	37,5	8,9	7,1	21,4
Gullspång	5,7	11,4	14,3	5,9	11,8	14,7
Göteborg	4,1	12,3	14,4	5,5	12,0	13,1
Götene	7,8	13,4	15,9	9,3	12,4	16,3
Herrljunga	11,2	18,0	21,6	11,5	16,3	19,5
Hjo	3,2	6,5	7,4	6,9	6,0	11,6
Härryda	4,4	7,0	9,3	4,7	6,5	8,8
Karlsborg	2,0	4,1	6,1	8,3	6,3	12,5
Kungälv	2,6	5,2	6,4	4,7	5,2	7,5
Lerum	3,6	7,5	8,1	4,5	6,9	7,9
Lidköping	3,9	6,7	9,4	4,8	6,0	8,8
Lilla Edet	10,2	20,3	30,5	14,1	18,0	32,0
Lysekil	8,3	15,0	17,9	11,4	15,7	19,6
Mariestad	6,8	13,0	19,6	8,4	10,4	14,9

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Mark	9,0	14,5	15,4	10,7	14,9	17,5
Mellerud	17,5	25,3	30,0	22,5	24,1	31,3
Munkedal	5,8	15,3	18,6	10,0	16,9	20,3
Mölnadal	3,5	4,8	7,0	5,3	6,0	8,9
Orust	7,5	10,1	10,0	9,2	10,1	13,3
Partille	3,2	8,2	9,0	3,8	7,9	9,5
Skara	9,1	14,8	21,5	9,3	12,2	18,3
Skövde	4,2	9,4	13,1	4,9	9,9	13,4
Sotenäs	6,2	10,9	10,9	6,2	10,9	10,9
Stenungsund	4,3	8,4	10,7	6,3	8,1	10,7
Strömstad	0,8	9,3	*	3,3	10,3	*
Svenljunga	11,1	16,0	18,4	14,8	13,2	19,6
Tanum	5,6	10,5	13,7	8,1	9,7	14,5
Tibro	10,5	10,7	13,3	11,4	9,7	13,3
Tidaholm	7,4	10,7	14,0	12,4	11,6	19,0
Tjörn	5,6	4,3	9,2	7,7	5,7	12,1
Tranemo	15,7	21,9	25,2	15,7	17,4	22,8
Trollhättan	7,8	14,4	17,6	8,5	14,9	18,1
Töreboda	18,1	26,6	19,3	20,2	23,1	40,2
Uddevalla	4,0	11,6	12,4	5,2	11,3	12,7
Ulricehamn	9,7	14,2	17,9	9,8	11,3	16,2
Vara	12,4	19,5	24,0	14,3	17,9	23,5
Vårgårda	13,2	18,8	20,5	15,0	16,4	23,9
Vänersborg	6,8	11,5	14,6	7,2	14,0	15,3
Åmål	9,7	6,9	12,9	13,7	8,9	16,8
Ökerö	0,8	4,1	4,1	4,1	4,1	4,3
Västra Götalands län	5,3	11,2	13,6	6,9	11,0	13,6
Arvika	6,6	12,9	14,0	6,6	13,0	14,4
Eda	14,9	15,5	19,4	14,3	14,7	17,4
Filipstad	21,1	22,8	30,0	22,8	23,6	33,0
Forshaga	8,1	7,3	10,6	11,8	6,4	13,6
Grums	23,0	18,9	25,8	26,1	19,8	26,8
Hagfors	7,5	14,0	15,7	15,4	15,4	19,8
Hammarö	1,5	3,6	2,5	5,6	3,6	6,7
Karlstad	4,0	7,8	10,1	4,7	8,3	11,5
Kil	6,6	11,8	11,7	8,0	11,8	12,4
Kristinehamn	15,1	15,2	23,0	16,4	14,7	23,7
Munkfors	10,9	6,7	15,2	11,4	6,8	15,9
Storfors	16,7	29,2	41,7	*	*	*
Sunne	4,1	3,3	6,6	6,6	3,8	9,4
Säffle	9,6	8,3	10,7	11,9	9,2	13,4
Torsby	12,0	9,2	20,9	12,9	7,1	18,8
Ärjäng	6,9	19,0	18,2	8,4	18,3	18,5

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Värmlands län	7,8	10,5	13,6	9,4	10,5	14,9
Askersund	13,6	16,7	16,7	13,8	16,0	16,7
Degerfors	7,1	12,7	7,1	19,0	14,0	19,0
Hallsberg	8,5	13,5	16,3	10,5	13,0	16,7
Hällefors	6,1	14,3	15,6	7,6	14,3	17,2
Karlskoga	6,5	11,3	11,8	7,8	11,5	12,7
Kumla	5,9	8,4	11,5	7,8	8,4	13,0
Laxå	9,3	9,4	14,8	14,8	9,4	20,4
Lekeberg	3,5	7,1	8,2	4,7	8,2	8,2
Lindesberg	7,8	14,6	19,3	10,7	13,9	19,1
Ljusnarsberg	4,0	0,0	4,3	4,3	*	*
Nora	2,9	6,9	7,8	3,9	6,9	8,8
Örebro	6,0	13,3	10,8	6,2	13,1	10,7
Örebro län	6,5	12,4	12,0	7,6	12,3	12,5
Arboga	10,6	12,5	16,1	12,0	13,2	19,4
Fagersta	12,5	22,0	19,6	15,2	20,9	19,3
Hallstahammar	7,4	9,9	12,7	13,3	10,1	19,7
Kungsör	8,7	17,4	17,4	12,7	15,7	18,6
Köping	12,3	11,7	18,5	13,2	10,6	19,1
Norberg	11,1	14,5	19,4	12,7	14,5	21,0
Sala	6,6	16,9	22,5	7,6	16,4	23,2
Skinnskatteberg	29,2	30,4	34,8	33,3	26,1	39,1
Surahammar	5,2	10,5	11,7	6,8	6,9	13,3
Västerås	6,1	10,6	13,0	7,9	10,0	13,8
Västmanlands län	7,7	12,2	15,2	9,7	11,6	16,4
Avesta	6,5	9,3	12,6	9,8	8,8	15,3
Borlänge	6,3	14,3	16,0	9,6	13,9	17,2
Falun	3,6	7,5	9,6	4,5	7,2	10,2
Gagnef	12,8	10,8	17,2	7,6	8,7	13,0
Hedemora	4,2	10,1	13,2	7,9	12,4	13,4
Leksand	4,3	4,4	6,5	4,3	5,0	6,5
Ludvika	10,5	13,0	19,7	17,1	12,2	24,8
Malung	1,1	5,4	5,4	3,2	6,5	7,5
Mora	2,0	5,0	6,0	3,5	7,0	8,0
Orsa	9,5	11,1	15,9	10,9	10,9	17,2
Rättvik	2,7	6,8	8,6	4,1	4,1	7,1
Smedjebacken	10,5	9,5	10,7	12,8	9,5	13,1
Säter	3,5	6,1	7,9	8,8	6,2	11,5
Vansbro	9,6	8,1	18,3	13,7	11,1	24,6
Älvdalen	2,9	4,4	4,4	8,6	6,0	10,1
Dalarnas län	5,6	9,4	12,1	8,1	9,4	13,7
Bollnäs	5,1	8,7	11,5	8,7	10,3	14,2

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Gävle	5,4	11,9	13,6	7,4	11,2	14,2
Hofors	16,7	14,6	23,6	17,8	14,6	23,6
Hudiksvall	8,0	10,0	14,6	8,5	10,0	14,7
Ljusdal	7,0	5,4	10,1	7,7	6,0	12,0
Nordanstig	6,7	19,0	24,3	7,9	19,8	24,8
Ockelbo	3,8	4,0	5,7	13,0	9,6	14,8
Ovanåker	6,1	10,2	15,5	11,3	9,4	16,7
Sandviken	6,8	10,3	14,0	9,3	9,8	15,0
Söderhamn	11,3	18,4	23,5	11,4	15,3	21,3
Gävleborgs län	6,8	11,4	14,8	8,8	11,1	15,6
Härnösand	6,1	12,8	13,1	7,5	10,4	12,1
Kramfors	9,4	6,6	12,3	10,2	5,2	11,8
Sollefteå	5,8	11,1	12,9	5,3	11,8	13,5
Sundsvall	6,1	9,8	11,3	6,3	9,3	11,3
Timrå	2,7	5,6	6,8	2,7	8,4	10,1
Ånge	8,7	7,4	11,8	7,5	3,1	9,2
Örnsköldsvik	4,5	7,9	9,8	4,3	8,4	10,2
Västernorrlands län	5,7	9,2	11,0	5,9	8,9	11,2
Berg	11,5	26,3	24,6	9,8	22,8	23,0
Bräcke	11,5	9,8	19,6	11,5	4,1	12,2
Härjedalen	5,3	7,9	7,9	3,9	6,6	6,6
Krokom	4,4	6,3	10,1	6,7	7,4	12,0
Ragunda	4,3	6,4	6,4	4,3	4,3	6,4
Strömsund	1,0	6,2	7,2	1,0	5,2	6,3
Åre	1,7	7,8	7,8	4,3	11,3	10,4
Östersund	2,0	7,3	7,9	2,3	6,1	7,0
Jämtlands län	3,3	8,0	9,3	3,8	7,2	8,7
Bjurholm	8,7	4,3	8,7	9,5	4,8	13,0
Dorotea	0,0	3,7	3,7	0,0	3,7	3,7
Lycksele	2,9	7,4	7,4	2,2	7,4	7,4
Malå	6,5	9,7	16,1	6,5	9,7	19,4
Nordmaling	2,5	16,0	18,5	3,7	16,0	19,8
Norsjö	4,3	4,3	8,7	4,3	4,3	8,7
Robertsfors	6,8	8,8	11,9	5,4	8,8	10,3
Skellefteå	3,4	7,9	8,9	3,3	7,4	8,9
Sorsele	0,0	9,5	14,3	0,0	9,5	14,3
Storuman	1,8	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0
Umeå	2,1	4,7	5,4	2,7	4,8	6,3
Vilhelmina	1,3	7,8	7,8	1,3	7,8	7,8
Vindeln	3,3	11,5	13,1	3,6	10,7	12,5
Vännäs	0,0	7,3	1,3	4,9	7,4	12,8
Åsele	4,3	9,1	13,0	4,3	13,0	13,0

Tabell 20 forts.

* Bortfall 30 procent eller mer.

Kommun/län	Barnets ålder 0–4 veckor			Barnets ålder 8 månader		
	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %	Mamma röker %	Pappa röker %	Rökare i familjen %
Västerbottens län	2,6	6,3	7,2	3,0	6,3	8,0
Arjeplog	5,0	10,0	15,0	5,0	10,0	15,0
Arvidsjaur	3,9	5,9	5,9	3,9	5,9	5,9
Boden	5,0	10,0	10,8	7,1	10,5	11,8
Gällivare	5,5	9,6	14,7	6,9	10,8	13,9
Haparanda	11,3	16,5	24,7	13,4	16,5	24,7
Jokkmokk	0,0	5,0	5,0	0,0	5,0	5,0
Kalix	3,1	8,4	8,4	2,7	6,3	7,2
Kiruna	1,4	5,1	6,0	2,7	5,1	7,4
Luleå	3,9	8,2	11,2	4,9	7,9	10,9
Pajala	2,0	8,0	8,0	3,9	8,0	10,0
Piteå	9,1	9,2	14,2	11,9	8,5	14,6
Älvsbyn	4,0	13,3	18,7	6,7	12,2	16,2
Övertorneå	0,0	5,6	5,0	5,0	11,1	15,0
Övertorneå	5,3	15,8	15,8	7,9	15,8	15,8
Norrbottens län	4,9	8,9	11,8	6,4	8,7	11,9
Hela riket	5,3	11,1	13,2	6,5	10,8	13,6

Referenser

- Brandell, G., & Sjögren, C. Ligga steget före. Barnmatskoden i Sverige. NAFIA.
- WHO, & UNICEF. (1990). Breast-feeding in the 1990's. A global initiative. Innocenti Declaration. Florens: WHO, UNICEF.
- Socialstyrelsen. Amningsvänliga sjukhus för att skydda och stödja och främja amning. Kommittén för ett svenskt deltagande i UNICEF/WHO-aktionen "Baby friendly hospitals". (1993:85). Stockholm, 1993.
- Socialstyrelsen. SoS-rapport 1999:14. Amning och bröstmjölk ersättningar.
- Läkartidningen. Nr 3, 2004, Volym 101. Tilläggskost vid amning. Introduktionen kan vänta till sex månaders ålder, men inte längre.
- Socialstyrelsen. Artikelnr 2009-126-70. Miljöhälsorapport, 2009.
- Socialstyrelsen. (2008)., SOSFS 2008:33. Föreskrifter om information som avser uppfödning genom amning eller med modersmjölks ersättning;
- Svensson, K., & Nordgren, M. (2002). Amningsboken. Stockholm: Cordia.
- World Health Organization, WHO (2002). The Optimal Duration of Exclusive Breastfeeding, A Systematic Review, Department of nutrition for health and development of child and adoles health and development.

AMNINGSSTATISTIK

Barn födda 2009

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande senast
27 januari 2011

BVC, kodnr/kombikod, adress och telefon

Uppgifts lämnare:

OBS!

fr.o.m. barn födda 2004 är definitionen för **enbart ammade** ändrad

AMNING	DEFINITIONER
Genomgångna journaler	Här noteras antalet genomgångna journaler för barn födda 2009. OBS! Det ska vara lika med antalet inskrivna barn.
Enbart ammade	Barn som fått enbart bröstmjölk samt vitaminer/läkemedel (t.ex. D-vitamin)
Delvis ammade	Barn som förutom bröstmjölk fått bröstmjölkersättning och smakportioner av puréer, välling och/eller annan kost.
Ej ammade	Barn som ej fått bröstmjölk
Ej bedömbara journaler	Här noteras antalet journaler vid respektive ålder där man ej kan bedöma huruvida barnet ammats eller ej, vare sig på journalsida 5 eller i löpande text sidan 6 och framåt.
Summa	Summan i varje kolumn skall vara lika med antalet genomgångna journaler.

Antal genomgångna journaler
= Barn födda 2009 och inskrivna på BVC 2010-12-31

Ålder	1 vecka	2 mån	4 mån	6 mån	9 mån	12 mån
Enbart ammade						
Delvis ammade						
Ej ammade						
Ej Bedömbara journaler						
SUMMA						

RÖKREGISTRERING

BARN FÖDDA 2009

Blanketten insändes till
barnhälsovårdsöverläkaren / motsvarande
senast 26 januari 2011

BVC, kodnummer/kombikod etc.

Uppgiftslämnare: (namn BVC-sjuksköt)

SYFTET med rökregistrering är att få en kartläggning av hur många barn som dagligen utsätts för tobaksrök i hemmet. Med rökare menas att man dagligen röker 1 eller flera cigaretter/cigarrer/pipa. **Även de som alltid röker utomhus räknas som rökare.** Så kallade "feströkare" som endast röker någon enstaka gång "på fest" räknas inte som rökare.

Antal genomgångna journaler
= inskrivna på BVC 2010-12-31, födda 2009

0 – 4 veckors ålder

JA

NEJ

VET EJ

Kontroll

Ska vara lika med
inskrivna BVC

Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hem- miljö				

8 månaders ålder

JA

NEJ

VET EJ

Kontroll

Ska vara lika med
inskrivna BVC

Mor röker				
Far röker				
Rökare i barnets hem- miljö				

Läs separata anvisningarna noga.
Om frågor kontakta Din Barnhälsovårdsenhet.